

ΣΙΩΝΙΤΗΣ

ΥΜΝΩΔΟΣ

Η

ΜΕΛΩΔΙΚΟΙ ΚΑΙ ΘΕΙΟΙ ΥΜΝΟΙ,

οὓς ψάλλομεν περιερχόμενοι καὶ λιτανεύοντες εἰς τὰ ἐντὸς
τοῦ πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως πανσέβαστα
Προσκυνήματα καὶ θεῖα Παρεκκλήσια.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΠΛΗΡΕΣ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐγκρίσει

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΚΑΙ ΘΕΙΟΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥ **Α΄.**

ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΤΟΥ Π. ΤΑΦΟΥ.

— 000000 —

1893.

Τῷ ζωοδόχῳ σου τάφῳ παρεστῶτες οἱ ἀνάξιοι, δοξολογίαν προσφέρομεν
τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγχνία, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν κτ.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΙΤΑΝΕΙΑΣ.

Συναχθέντων τῶν εὐλαβεστάτων προσκυνητῶν ἐν τῷ πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως, καὶ κατασπαζομένων τὸν ζωοδόχον τοῦ Κυρίου ἡμῶν τάφον, ὁ μὲν Κανδηλάπτης διανέμει ἀνὰ ἕν κηρίον εἰς ἕκαστον αὐτῶν, οἱ δὲ χοροὶ ἱστάμενοι ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ Κουβούκλιου, ψάλλουσι τὰ ἀκολουθα ἀναστάσιμα Τροπάρια.

Ἦχος α΄.

Κυκλώσατε, λαοὶ, Σιών, καὶ περιλάβετε αὐτήν, καὶ δότε δόξαν ἐν αὐτῇ τῷ ἀναστάντι ἐκ νεκρῶν· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ λυτρωσάμενος ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν.

Τῷ ζωοδόχῳ σου τάφῳ παρεστῶτες οἱ ἀνάξιοι, δοξολογίαν προσφέρομεν τῇ ἀφάτῳ σου εὐσπλαγχνία, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὅτι Σταυρὸν κατεδέξω καὶ θάνατον, ἀναμάρτητε, ἵνα τῷ κόσμῳ δωρήσῃ τὴν ἀνάστασιν, ὡς φιλόανθρωπος.

Τὸν τάφον σου, Σωτήρ, στρατιῶται τηροῦντες, νεκροὶ τῇ ἀστραπῇ τοῦ ὀφθέντος Ἀγγέλου ἐγένοντο κηρύττοντος γυναιξὶ τὴν ἀνάστασιν, Σὲ δοξάζσμεν, τὸν τῆς φθορᾶς καθαίρέτην· σοὶ προσπίπτομεν, τῷ ἀναστάντι ἐκ τάφου, καὶ μόνῳ Θεῷ ἡμῶν.

Ἦχος β΄.

Χαίρετε, λαοὶ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε· Ἀγγελος ἐκάθισεν εἰς τὸν λίθον τοῦ μνήματος· αὐτὸς ἡμᾶς εὐηγγελίστατο εἰπὼν· Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου, καὶ ἐπλήρωσε τὰ σύμπαντα εὐωδίας· Χαίρετε, λαοὶ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε.

Εβράναν μύρα μετὰ δακρύων ἐπὶ τὸ μνήμα σου αἱ γυναῖκες, καὶ ἐπλήσθη χαρὰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἐν τῷ λέγειν ἀνέστη ὁ Κύριος.

Αἰνεσάτωσαν ἔθνη καὶ λαοὶ Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν ἐκουσίως δι' ἡμᾶς σταυρὸν ὑπομείναντα, καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ τριημερεύσαντα· καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, δι' ἧς πεφώτισται πάντα τοῦ κόσμου τὰ πέρατα.

Ἦχος δ'. Ἐν τῇ καμίνῳ ἀβραμιαῖοι.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὡραιότερος, ὄντως καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ τάφος σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως.

Ἦχος πλ. β'.

Ὀλβιος τάφος· ἐν ἐαυτῷ γὰρ δεξιόμενος ὡς ὑπνοῦντα τὸν Δημιουργόν, ζωῆς θησαυρὸς θεῖος ἀναδέδεικται, εἰς σωτηρίαν ἡμῶν τῶν μελωδούντων· λυτρωτὰ ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Τριήμερος ἀνέστης, Χριστέ, ἐκ τάφου καθὼς γέγραπται, συνεγείρας τὸν προπάτορα ἡμῶν· Διό σε καὶ δοξάζει τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀνυμνεῖ σου τὴν ἀνάστασιν.

Ἦχος βαρύς.

Ανέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν, λύσας θανάτου τὰ δεσμά· εὐαγγελίζου γῇ χαρὰν μεγάλην· αἰνεῖτε Οὐρανοὶ Θεοῦ τὴν δόξα.

Ανάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον.

Χριστοῦ τὴν ἀνάστασιν προσκυνοῦντες οὐ παύομεθα· αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν ἐκ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν, ἅγιος Κύριος Ἰησοῦς ὁ δεῖξας τὴν ἀνάστασιν.

Ἦχος πλ. δ'.

Χαῖρε, Σιών ἁγία, μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, Θεοῦ κατοικητήριον·

σὺ γὰρ ἐδέξω πρώτη, ἄρεσιν ἀμαρτιῶν, διὰ τῆς ἀναστάσεως.

Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Αναστὰς ἐκ τοῦ τάφου ὡς ἀληθῶς, ταῖς ὁδαῖς προσέταξας γυναῖκι, κηρῦσαι τὴν ἔγερσιν, Ἀποστόλοις ὡς γέγραπται, καὶ δρομαῖος ὁ Πέτρος ἐπέστη τῷ μνήματι, καὶ τὸ φῶς ἐν τῷ τάφῳ ὁρῶν κατεπλήττετο· ὅθεν καὶ κατεῖδε τὰ θρόνια μόνα· οὐδεὶς γὰρ βλέπειν δύναται ἐν νυκτὶ τὰ προκείμενα, καὶ πιστεύσας ἐβόησε· Δόξα σοι Χριστέ ὁ Θεός, ὅτι σώζεις ἅπαντας Σωτὴρ ἡμῶν· τοῦ Πατρὸς γὰρ ὑπάρχεις ἀπαύγασμα.

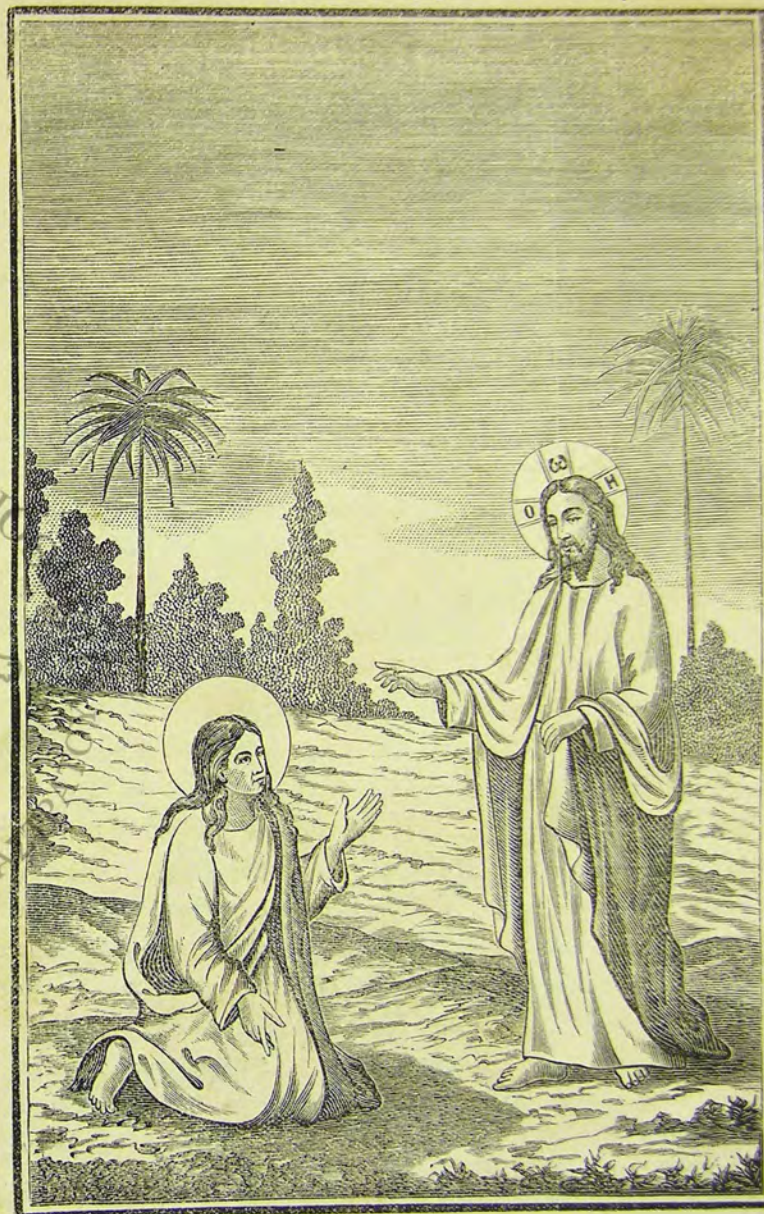
ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸν πανάγιον Τάφον.

Εὐχαριστήσατε, εὐλαβέστατοι προσκυνηταί, ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας τὸν πανάγαθον Θεὸν ἡμῶν, διότι σᾶς ἔκαμε τὸν ἐγκάρδιον πόρον σας, καὶ σᾶς ἡξίωσε μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ μόχθους, μετὰ πολλοὺς κινδύνους καὶ βάσανα καὶ δυσκολίας καὶ ἔξοδα νὰ ἔλθητε εἰς τὰ ἅγια καὶ θεοβάδιτα ταῦτα μέρη, εἰς τὰ ὅποια ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἡξίωσε νὰ καταβῇ, νὰ γεννηθῇ ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου, νὰ συναναστραφῇ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν σωτηρίαν ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· δοξολογήσατε τὸν Θεόν, καὶ γεμίσατε τὰς καρδίας σας ἀπὸ αἰσθήματα πνευματικῆς χαρὰς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, διότι εὕρισκεσθε τὴν ὁδὸν εἰς τὸν κῆπον ἐκεῖνον, ὅπου, καθὼς λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ δίκαιος Ἰωσήφ εἶχεν ἐσκαλισμένον εἰς μίαν πέτραν τὸ μνήμα του, τὸ ὅποιον ἐχρησίμευσεν ὡς τάφος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἰδοὺ ὁ πανάγιος καὶ ζωοδόχος καὶ θεοδέγμων Τάφος, ὅπου ὁ δίκαιος Ἰωσήφ καὶ ὁ μακάριος Νικόδημος ἐκήδευσαν νεκροπρεπῶς καὶ ἐνεταφίασαν τὸν δημιουργὸν καὶ κτίστην τῶν ἀπάντων. Εἰς τὸ μέσα μέρος τοῦ ἱεροῦ τούτου Κουβουκλίου ὑπάρχει ἡ πηγὴ τῆς ἀναστάσεώς μας, ὁ ὡραιότερος ἀπὸ τὸν παράδεισον καὶ

λαμπρότερος ἀπὸ κάθε βασιλικὸν θάλαμον, ὁ πανάγιος Τάφος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀνέστη τριήμερος ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις ἡμῶν, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ἀνέστησε δὲ μαζὶ τοῦ ἀπὸ τὸν τάφον τῆς ἁμαρτίας καὶ ὄλον τὸ ἀνθρώπινον γένος· εἰς τὸ μέσον δὲ τοῦ ἔξω μέρους ὑπάρχει ἐν μέρει τοῦ μεγάλου ἐκείνου λίθου, τὸν ὁποῖον ὁ μακάριος Ἰωσήφ προσεκύλισεν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, καὶ ὁ Ἄγγελος καταβάς ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὸν ἀπεκύλισεν. Ἀληθῶς ὁ τόπος οὗτος εἶνε μυστηριώδης, ἱερὸς καὶ ἅγιος, καὶ ἐπομένως ἄξιος παντὸς σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας. Εἰσέλθετε λοιπὸν καὶ ὑμεῖς, εὐλογημένοι Χριστιανοί, μετ' ἐγκάρδιον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο Κουβούκλιον, καὶ προσκυνήσατε εὐλαβῶς μετ' συντριβὴν καὶ κατάνυξιν καρδίας τὸν πανάγιον Τάφον καὶ τὸν ἅγιον λίθον, καὶ προσφέρετε, καθὼς αἱ μυροφόροι γυναῖκες τὰ μύρα, τὰς ἀληθινὰς καὶ ταπεινάς σας προσευχάς.

Ἐντεῦθεν δὲ, τοῦ Ἱερέως καὶ Διακόνου προπορευομένων μετὰ τῆς συνήθους ἱερατικῆς στολῆς, μεταβαίνομεν εἰς τὸ ἱερὸν Προσκύνημα, τὸ ἐπονομαζόμενον «Μὴ μου ἄπτου», ψάλλοντες τὸ ἀκολουθον Μεγαλυνάριον.

Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, μή μου ἄπτου.
Ἰωάν. κ'. 17.

Μαγδαληνή Μαρία προσέβραμε τῷ τάφῳ, καὶ τὸν Χριστὸν ἰδοῦσα, ὡς κηπουρὸν ᾗρότα.

³ Ἐξαποστειλάριον.

Δύο Ἀγγέλους βλέψασα ἐνδοθεν τοῦ μνημείου, Μαρία ἐξεπλήττετο, καὶ Χριστὸν ἀγνοοῦσα, ὡς κηπουρὸν ἐπηρώτα· Κύριε, ποῦ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ μου τέθεικας; Κλήσει δὲ τοῦτον γνοῦσα εἶναι αὐτὸν τὸν Σωτῆρα ἤκουσε, μὴ μου ἅπτου· πρὸς τὸν Πατέρα ἅπειμι, εἰπὲ τοῖς ἀδελφοῖς μᾶ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ «μὴ μου ἅπτου».

Αφ' οὗ ὁ Κύριος ἡμῶν, εὐλαβέσταται προσκυνηταί, ἀνέστη τριήμερος, πατήσας τὸν θάνατον, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀνάστασίν του, ἐφάνη εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ εἰς τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους τόπους, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ παρὼν εἶνε ὁ πρῶτος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεφανίσθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν· ἡ εὐσεβὴς αὕτη γυνὴ ἀγαπῶσα καὶ εὐγνωμονοῦσα τὸν Κύριον, διότι ἡλευθέρωσεν αὐτὴν ἀπὸ ἑπτὰ δαιμονίων, πάντοτε ἠκολούθει αὐτὸν, καὶ τὴν Κυριακὴν πολὺ πρῶτ', ἐν ᾧ ἀκόμῃ ἦτο σκότος, λαβοῦσα πολὺ τιμα μύρα, ἔρχεται εἰς τὸν τάφον, διὰ νὰ ἀλείψῃ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου· ἀλλὰ βλέπει τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον, καὶ ἀμέσως τρέχει καὶ ἀναγγέλλει τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς· ἔπειτα ἔρχεται πάλιν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ σταθεῖσα ἔξω ἔκλαιεν· ὕψερρον πλησιάσασα καὶ παρακύψασα εἰς τὸν τάφον, βλέπει δύο ἀγγέλους ἀστράπτοντας καὶ λευκὰ ἐνδεδυμένους· μόλις δὲ κλαίουσα πάλιν ἐξέρχεται εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ βλέπει τὸν Κύριον, τὸν ὁποῖον κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ὡς τὸν κηπουρὸν, ἔπειτα ὅμως τὸν διέκρινεν ἀπὸ τὴν φωνὴν, καὶ ἀμέσως προσέπεσε διὰ νὰ καταφιλήσῃ τοὺς ἀχράντους τοῦ πόδας, ἀλλ' ὁ Κύριος τὴν ἐμπόδισε, λέγων «μὴ μου ἅπτου». Αὐτὸς λοιπὸν, εὐλογημένοι Χριστιανοί, εἶνε ὁ τόπος, ὅπου ὁ Κύριος ἡμῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐφανερώθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν τὸ «μὴ μου ἅπτου»· καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τότε ὠνομάσθη τὸ σεβάσμιον τοῦτο προσκύνημα «μὴ μου ἅπτου» (Ἰωάν. 20, 17.).

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγησεν.

Ἰωάν. ιθ'. Ματθ. κζ'. 26. Μάρκ. ιε. 15.

ΤΡΟΠΑΡΙΑ

Ψαλλόμενα ἐν τῷ πορεύεσθαι ἡμᾶς λιτανεύοντας εἰς τὸ
Παρεκκλήσιον τῆς μαστιγώσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Εἰς ἧχον πλ. β'. κατὰ ἀλφάβητον.

Τὴν τιμιωτέραν.

Ανω σε ἐν θρόνῳ μετὰ Πατρός, καὶ κάτω ἐν στύλῳ μαστιγού-
μενόν σε σαρκί, ἥ κτίσις ὁρῶσα διεδονεῖτο φόβῳ, δοξάζουσα τὴν
θεῖαν σου συγκατάβασιν.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Βάθει σῶν κριμάτων νῶτον τὸν σὸν, εἰς μάστιγας, Σῶτερ, ἐκὼν δέ-
δωκας, ἀγαθὲ, τὸν Ἀδάμ καὶ Εὐὰν μαστίγων ὅπως λύσης, ἐν φόβῳ
ἀνυμνοῦντας τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

Δόξα Πατρί.

Γυμνὸς ἐν τῷ στύλῳ ὁ πᾶσαν γῆν, ἀνθεσι κοσμήσας ἐμαστίγη-
σας ὑπὲρ ὧν πρὶν, πληγαῖς τὴν Αἰγύπτου ἐμαστίξας γῆν, Σῶτερ· δοξά-
ζομεν τὴν θεῖαν μακροθυμίαν σου.

Κ α ἰ ν ὦ ν.

Δῆμον τῶν Ἑβραίων τὸ πρὶν πυρὸς, στύλῳ καὶ νεφέλῃ ὁδηγήσας
νῦν ὑπ' αὐτῶν, προσδεθεῖς τῷ στύλῳ τὸν νῶτον φραγγελοῦσαι· δόξα,
Χριστέ, τῇ ἄκρᾳ φιλανθρωπίᾳ σου.

Καὶ θυμῷ μὲν ὁ Ἱερεὺς· ὁ δὲ Διάκονος λέγει τὰς ἐπομένους ἀντίσεις·

Ελέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπ-
άκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Πατρὸς καὶ Πατριάρχου ἡμῶν (δεῖνος).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων,
Ἱεροδιακόνων καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλεους, ζωῆς, εἰρήνης, υἱείας, σωτηρίας, κατευσ-
δώσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν
εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων προσκυνητῶν, ἐπιτρόπων τε καὶ συνδρομητῶν τοῦ
παναγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου.

Ἐτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν ταῖς διακονίαις καὶ
ἐν ἀποδημίαις ὄντων, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐλεούντων, ἐλεησάντων, δια-
κονούντων τε καὶ διακονησάντων ἡμῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος. εἴτα· Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως τὴν εὐχὴν ταύτην.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μονογενὲς Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, ὑπεράγαθε,
πολυεύσπλαγχνε, δόξα τῇ ὑπὲρ νοῦν συγκαταβάσει σου· δόξα τῇ ἄκρᾳ
εὐσπλαγχνίᾳ σου· δόξα τῇ ἀπείρῳ φιλανθρωπίᾳ σου· δόξα τῇ ἀφάτῳ
μακροθυμίᾳ σου· ἡμεῖς ἐσμεν οἱ παραβάται, καὶ σὺ ὁ ἀναμάρτη-
τος Πιλάτῳ κέκρισαι· ἡμεῖς ἐσμεν αἱ παταίσται, καὶ σὺ ὁ δίκαιος
κατακέκρισαι· ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ὑπεύθυνοι, καὶ σὺ ὁ ἀνεύθυνος τῷ στύ-
λῳ δεθείς μεμαστίγῳσαι. Ὡς ἀφάτου χρηστότητος, ὡς ἀνείκαστου
φιλανθρωπίας· ὁ νότοίς χειρουργοῖς ἐποχούμενος, τὸν νῶτον φραγγε-
λοῦται· ὁ πληγαῖς τὴν Αἰγύπτου μαστίξας, μάστιγας δέχεται. Ἄλλ'
ὡς ὑπεράγαθε Κύριε, ὁ δι' ἡμᾶς ὑποστὰς μάστιγας, ἀπόστησον ἀφ' ἡ-
μῶν τὰς τοῦ ἐχθροῦ μάστιγας, καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ἐπίσκεψαι· ὁ
τραυματισθεὶς ὑπὲρ ἡμῶν, τὰ τραύματα τῶν ψυχῶν ἡμῶν ἴασαι· ὁ

παθῶν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν ψυχοφθόρων παθῶν ἡμᾶς ἐλευθέρωσον· ἵνα σε τὸν ἀπαθῇ τῇ θεότητι εὐγνωμόνως δοξάζωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ προσκύνημα τῆς φραγγελώσεως.

Βτρέφατε, εὐλογημένοι Χριστιανοί, τὰ ὄμματα τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα, καὶ ἴδετε μετὰ κατανύξεως καὶ δακρύων καὶ συντριβῆς καρδίας τὸν στῦλον τοῦτον, ὅπου ἐδέθη καὶ ἐμαστιγώθη ὁ Κύριος καὶ Σωτὴρ ἡμῶν. Οἱ σκληροτράχηλοι Ἰουδαῖοι, ἐν ᾧ ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα των, ἀπὸ φθόνου καὶ ἀχαριστίαν κινούμενοι, ἔρχονται εἰς τὸν Πιλάτον, τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας, καὶ μὲ πολλὰς φωνὰς καὶ ἀπειλὰς ζητοῦσι τὴν σταύρωσιν τοῦ ἀγαθωτάτου Κυρίου ἡμῶν, ὅστις ἔθρεψεν αὐτοὺς μὲ τὸ μάννα εἰς τὴν ἔρημον. Ὁ Πιλάτος κατ' ἀρχὰς ἐναντιόνηται εἰς τὴν θέλησίν των, ἔπειτα ὅμως φοβούμενος μήπως χάσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν καταδικάζει εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον· οἱ δὲ στρατιῶται παραλαβόντες αὐτὸν, τὸν ἔδεσαν εἰς τὸν στῦλον τοῦτον, καὶ ἐμαστίγωσαν ὅλον τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν του σῶμα μὲ φραγγέλια καὶ μάστιγας ἀπάνθρωπα καὶ ἀλύπητα· τοῦ στύλου δὲ, εἰς τὸν ὅποιον ἐδέθη καὶ ἐμαστιγώθη ὁ Κύριος, τὸ μὲν ἡμῖς μετεφέρθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖ προσκυνεῖται εἰς τὸν Πατριαρχικὸν ναὸν ἀπὸ τοῦς εὐλαβεῖς Χριστιανούς, τὸ δὲ ἄλλο εὐρίσκεται ἐδῶ μέσα κεκλεισμένον, καὶ ἀπολαύει τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν προσκύνησιν τῶν εὐλαβεστάτων προσκυνητῶν.

Εἴτα ἐκεῖθεν ἀπερχόμενοι εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τῶν Κλαπῶν καὶ τῆς Θεοτόκου, ψάλλομεν τὰ Τροπάρια, ὡς ὁρῶνται ἔμπροσθεν.

Εἰς ἄχον πλ. β'. Τὴν τιμιωτέραν.

Εκὼν, ἀνεξίκακε Ἰησοῦ, πάθος κατεδέξω, τὴν ἀπάθειαν τοῖς βροτοῖς, παρέχων, υἱέ μου, τοῖς πίστει προσκυνοῦσι, καὶ πόθῳ ἀνυμνοῦσι τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

Ζοφωθεῖς τὰς ὀψεις φθόνῳ δεινῷ, Ἑβραίων ὁ δῆμος σὲ τὴν τοῦ κόσμου σπεύδει ζώην, ζωῆς τοῦ στερῆσαι, μακρόθυμε υἱέ μου· ἀλλ' ἀνυμνῶ σου πόθῳ τὴν συγκατάβασιν.

Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία.

Λουκ. β'. 35. Ἰωάν. ιθ'. 25.

Εἰς ἕχον πλ. β'. Τὴν τιμιωτέραν.

Ηκεις πρὸς τὸ πάθος ἐκὼν, υἱέ, ἵνα παθῶν ρύσῃ τὸν Ἀδὰμ καὶ τοὺς ἐξ Ἀδὰμ, καὶ μετὰ ἀνόμων, οἰκτίρμον, ἐλογίσθης, ὅπως τῆς ἀνεμίας σώσης τὸν ἄνθρωπον.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Θρήνοις συνεκόπτετο ἡ ἀγνή, μήτηρ σου ὁρῶσα ἐκουσίως, ὧ λυτρωτά, πρὸς πάθος μολοῦντα, ὡς ἄκακον ἀρνίον· αὐτῆς ταῖς ἰκυσίαις παθῶν με λύτρωσαι.

Καὶ θυμῷ ὁ Ἱερεύς· εἶτα ὁ Διάκονος τὰς συνθήκας αἰτήσεις, ὡς προδεδηλωται, καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφωνῶς.

Ασπιλε, ἀμόλυντε, ἄσθορε, ἄχραντε, ἀμίαντε, πανακήρατε, θεό-
νυμφε Θεοτόκε, Μαριάμ σειπάροθενε. Δέσποινα τοῦ κόσμου, καὶ
ἐλπίς ἡμῶν· ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐν τῇ ὥρᾳ
ταύτῃ, καὶ, ἐν ἐξ ἀγνῶν σου αἱμάτων ἀπειράνδρως ἐκυσφόρησας
Ἰησοῦν Χριστὸν, ἔλεων ἡμῖν ἀπέργασαι ταῖς μητρικαῖς σου δεή-
σεσιν· ἡ τοῦτον κατιδοῦσα κατὰκριτον, καὶ τῇ ῥομφαίᾳ τῆς λύπης
τὴν καρδίαν τρωθεῖσα, τρῶσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς τῷ θείῳ πόθῳ·
ἡ ἐπὶ τοῖς δεσμοῖς αὐτοῦ καὶ ὀνειδισμοῖς πικρῶς δακρύσασα, δάκρυα
κατανύξεως ἡμῖν δώρησαι· ἡ ἐπὶ τῇ ἐνουσίᾳ αὐτοῦ ἀπαγωγῇ πρὸς
τὸν θάνατον τῇ ψυχῇ ὑπεραλγήσασα, τῶν ἀλγεινῶν τῆς ἀτιμίας
παθῶν ἡμᾶς ἐλευθέρωσον· ἵνα σε δοξάζωμεν τὴν ἀληθῶς δεδοξα-
σμένην εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὰς Κλάπας, τὴν φυλακὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου προσκύνημα.

Αφ' οὗ τὰ ἄγρια πλήθη τῶν ἀχαρίστων Ἰουδαίων συνέλαβον εἰς τὸν
κῆπον τῆς Γεθσημανῆς τὸν Κύριον ἡμῶν, τὸν γλυκύτατον Ἰησοῦν,
τὸν ἔφερον εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀρχιερέως· ἐκεῖ δὲ ἐνέπαιζαν αὐτὸν,
καὶ ἔδηραν, καὶ ἔπτυσαν καὶ πᾶν μέσον ἐμπαιγμοῦ καὶ ἐξευτελισμοῦ
μετεχειρίσθησαν ἕως οὗ ἐνύκτωσαν· ἐπειδὴ δὲ κατεδίκασαν αὐτὸν εἰς
θάνατον, καὶ ἐσκόπευον τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ τὸν παρουσιάσωσιν εἰς
τὸν Πιλάτον, διὰ τοῦτο καθ' ὅλην τὴν νύκτα πρὸς φύλαξιν ἐκλείσαν
καὶ ἔδесαν με ἀλύτους τοὺς ἀχράντους τοῦ πόδας εἰς αὐτὰς τὰς δύο
τρούπας τῆς πλακὸς ταύτης, ἡ ὁποία κατ' ἀρχὰς εὕρισκετο εἰς τὸ
συνέδριον τῶν Ἰουδαίων, ἔπειτα ὅμως μετεφέρθη εἰς τὸν θεῖον τοῦτον
ναόν· Ἀφ' οὗ δὲ καὶ ὁ Πιλάτος τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸν κατεδίκασεν
εἰς θάνατον σταυρικόν, ἕως ὅτου νὰ ἐτοιμασθῶσιν ἐπάνω εἰς τὸν Γολ-
γοθᾶν τὰ πρὸς τὴν σταύρωσιν, μέσα εἰς τοῦτο τὸ μέρος περιέμενεν
ὡς ἄκακος ἄμυνος ὁ Κύριος ἡμῶν· ἡ δὲ φιλόστοργός του μήτηρ, ἡ
ἁγία Θεοτόκος καὶ ἄλλαι ἅγαι γυναῖκες στεκόμεναι εἰς τὸ μέρος
τοῦτο, ἐθεώρουν τὰ γινόμενα, στενάζουσαι θρηνοῦσαι καὶ κλαίουσαι·
ἐξαιρέτως δὲ ἡ Θεοτόκος ὅτε εἶδε τὸν γλυκύτατόν της υἱὸν γυμνόν
καὶ πληγωμένον νὰ ὑψώνηται εἰς τὸν σταυρὸν, ἤρχισε νὰ θρηνῇ ἀπ-
αρηγόρητα, καὶ τόσον ἐπληρώθη τὴν καρδίαν, ὥστε ἐλειποθύμησε·
καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ δικαίου Συμεὼν, ὅστις
εἶπε διὰ τὴν Παρθένον « Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται
ῥομφαία » (Λουκ. 2, 35.).

Ἀπερχόμενοι δὲ εἰς τὸ τοῦ ἁγίου Λογγίνου Παρεκκλήσιον, ψάλλομεν τὰ Τροπάρια
ὡς ἔμπροσθεν.

Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· ἀληθῶς
 Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος. Ματθ. κζ'. 54. Μάρκ. ιε'. 39. Λουκ. κγ'. 47.

Εἰς ἤχον πλ. β'. Τὴν τιμιωτέραν.

Δὼν ὁ Λογγίνος τὰ ἐν τῷ σῶ, πάθει γεγονότα φοικτὰ λίαν καὶ
 θαυμαστά, Θεοῦ σε ἐπέγνω Υἱὸν ἐν ἀληθείᾳ, τρανῶς τε ὡμολόγει,
 ἀνακηρύττων σε.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Κρεμáμενον ἥλιος ἐν Σταυρῷ, ἥλιε τῆς δόξης, καθορῶν σε κρύπτει
 τὰ φῶς, καὶ ὅλον φωτίζει φωτὶ θεογνωσίας, Λογγίνον σὲ εἰδέναι
 Θεὸν καὶ ἄνθρωπον.

Δόξα.

Λογγίνου τὴν χάραν Ἑβραῖοι πρὶν, ὑπὲρ σοῦ Χριστέ μου, ἐκτεμόν-
 τες οἱ δολεροὶ, ἐκρυψαν κοπρία, γυνὴ τυφλὴ δὲ ταύτην ἀνέβλεψεν
 εὐροῦσα, καὶ σὲ δοξάζουσα.

Καὶ νῦν.

Μακρόθυμε Σῶτερ Υἱὲ Θεοῦ, ὁ θεῖον Λογγίνον, κατιδόντα σε ἐν
 Σταυρῷ, φωτίσας, οἰκτίρμον, πρὸς σὴν θεογνωσίαν, καὶ ἡμᾶς ταῖς
 πρεσβείαις ἐκείνου φώτισον.

Καὶ μετὰ τὸ θυμιάσαι τὸν Ἱερέα ὁ Διάκονος τὰς συνήθεις αἰτήσεις·
 εἶτα ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφωνῶς.

Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ τῶν ἀνθρώπων ὑπεργλυκυτότη ἀγάπη, τὸ
 φῶς, ἡ ὁδὸς, ἡ ζωὴ καὶ σωτηρία ἡμῶν· εὐχαρι-τοῦμεν σου τῷ ἀπείρῳ
 ἐλέει, καὶ τῇ ὀφύτῳ σου εὐσπλαγχνίᾳ καὶ χρηστότητι, δι' ἃ τὸν στου-
 ρικὸν εἴλου θάνατον, ζῶσαι θέλων ἡμᾶς τοὺς θανόντας, ἀθάνατοι.

Καὶ νῦν, πολυεύσπλαγγνε Κύριε, ἀποροῦντες ἡμεῖς οἱ ἰνάξιοι δούλοι σου ὕμνων ἀνταξίων τῇ σὴ ἀγαθότητι, τὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὁμολογίαν τοῦ δικαίου Λογγίνου προσφέροντες· ὁληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶ σύ. Σὺ εἶ Κύριε ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ Θεός· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ παντός· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ ἡ ὕριος τῶν κυριεύοντων· σὺ εἶ ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, ὁ τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον ἀναζητήσας καὶ εὐρών, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναλαβὼν, καὶ Πατρί σου τῷ ἀνάρχῳ προσαγαγόν. Σὺ οὖν, ὁ ὑπὸ πάντων καὶ ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντα δεδοξασμένος Κύριος, ἀξιώσον τοὺς ταπεινοὺς ἡμᾶς καὶ ἀναξίτους ἀνυμνεῖν καὶ δοξάζειν σε πάντοτε· σὺ, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος, καθάρισον ἡμᾶς ὅπο παντός μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· σὺ, ὁ ὑπὲρ τῆς ἀθανασίας τῶν ἀνθρώπων ἐκουσίως πιὼν τὸ ποτήριον τοῦ θανάτου, πότισον ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως, καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν τὴν ἄφρεσιν διώρησαι, πρεσβείαις τῆς ἀειπαρθένου σου Μητρὸς, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Λογγίνου τοῦ ἐκατοντάρχου, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ τοῦ ἁγίου Λογγίνου προσκύνημα.

Εν ᾧ οἱ ἀχάριστοι Ἰουδαῖοι, βλέποντες τὸν Κύριον ἡμῶν ἐσταυρωμένον, τὸν ἐβλασφήμουν, τὸν ὠνείδιζον, καὶ τὸν ἐνέπαιζον, ὁ ἐκατόνταρχος Λογγίνος, ὅστις τὸν ἐφύλαττε, μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν στρατιώτας, ἅμα εἶδε τὸν σεισμόν, τὸν σκοτασμόν τοῦ ἡλίου, τὸ σχίσσιμον τῶν πετρῶν, τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ τὰ ἄλλα φοβερά, ὅσα ἐγένοντο ἅμα ἐξέπνευσεν ὁ Κύριος ἡμῶν, ἀμέσως ἐπίστευσε καὶ εἶπεν « ὁληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος »· μετὰ δὲ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, φανερά πλέον ἤρχιτε νὰ κηρύττῃ αὐτὸν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· ὕστερον δὲ ἀφήσας τὴν Ἱερουσαλήμ, ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, καὶ ἐκεῖ μὲ ζῆλον πολὺν ἐκήρυττε

τὸν ἐσταυρωμένον. Διὰ τοῦτο οἱ παράνομοι Ἰουδαῖοι ὀργισθέντες, μὲ χρήματα πολλὰ κατέπεισαν τὸν Πιλάτον, ὁ ὁποῖος ἀποστείλας ὁπεκεφάλισε τὸν Λογγίνον· τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτοῦ λαβόντες οἱ Ἰουδαῖοι, τὴν ἔθαψαν ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ πλησίον τοῦ Γολγοθᾶ, ὅπου ἔρριπτον τὰς ἀκαθαρσίας των. Ἀλλ' ὁ ἅγιος μάρτυς Λογγίνος, φανερωθεὶς τὴν νύκτα κατ' ὄναρ εἰς μίαν τυφλὴν γυναικα, τὴν διέταξε νὰ σκάψῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο, νὰ εὕρῃ τὴν κεφαλὴν, νὰ τὴν πλησιάσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀμέσως θὰ θεραπευθῇ, τὸ ὁποῖον πραγματικῶς καὶ ἐγένετο. Ὅθεν ὅτε μετὰ ταῦτα ἡ ἁγία Ἑλένη ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ νὰ προσκυνήσῃ, καὶ πολλὰ ἅγια μέρη ἐτίμησε μὲ ναοὺς, ἅμα ἐπληροφορήθη διὰ τὸ μέρος τοῦτο, ὅπου εὗρέθη ἡ κάρα τοῦ ἁγίου, τὸ συμπεριέλαβε μέσα εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀναστάσεως, καὶ τὸ ἐτίμησε μὲ ἰδιαίτερον παρεκκλήσιον εἰς μνήμην τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λογγίνου, ὅστις ἐπίστευεν εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ὁμολόγησε καὶ εἶπεν « ὁληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος » (Ματθ. 27, 54.).

Ἐκεῖθεν δὲ ἀπερχόμενοι εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ διαιμερισμοῦ τῶν ἱματίων τοῦ Χριστοῦ, ψάλλομεν τὰ Τροπάρια, ὡς ἔμπροσθεν φαίνονται.

Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον.

Ματθ. ιζ'. 35. Μάρκ. ιε'. 24. Λουκ. κγ'. 34. Ἰωάν. ιθ'. 24.

Εἰς ἧχον πλ. β'. Τὴν τιμιωτέραν.

Ναοῦ καταπέτασμα Ἰησοῦ, διχῇ ἐμερίσθη, μερίζοντων στρατιωτῶν, τὰ ἱμάτιά σου, δηλοῦν ὡς γῆ ἐν πάσῃ, Ἑβραῖοι μερισθῆσονται οἱ παράνομοι.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Ενὼς στρατιῶται, Σῶτερ, τὸν σὸν ἄρρητον χιτῶνα, τὸν καὶ ἄνωθεν ὕφαντόν, οὐκ ἔσχισαν ὅλως, ἀλλ' ἔλαχον, οἰκτίρμον, ἐν ἡ Γραφῇ καὶ τούτῳ τῶν Προφητῶν πληρωθῇ.

Δόξα.

Οἱ πρὶν κληρωσάμενοι, λυτρωτά, τῆς ἐπαγγελίας τὴν γῆν ταύτην ἀχάριστοι, ἱμάτιά τε τᾶλλα διεμερίσαντό σου, καὶ τῷ ἱματισμῷ σου κλῆρον ἐπέθηκαν.

Καὶ νῦν.

Πᾶσαν πονηρίας ὑπερβολὴν εἰργάσαντο, Σῶτερ, οἱ παράνομοι κατὰ σοῦ, ἐξευτελίσαι δέ σε θέλοντες ἔτι μᾶλλον, καὶ τὰ ἱμάτιά σου διεμερίσαντο.

Καὶ θυμῷ μὲν ὁ Ἱερεὺς, ὁ δὲ Διάκονος τὰς συνήθεις αἰτήσεις, ὡς προδεδηλωται· εἶτα ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφώνως.

Βασιλεῦ ἅγιε, εὐσπλαγχνε καὶ πολυέλεε, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ· δόξα τῇ περὶ ἡμᾶς οἰκονομίᾳ σου· δόξα τῇ ἄκρα εὐσπλαγχνίᾳ σου. Σὺ γάρ, Κύριε, ὑπὲρ τοῦ κόσμου παθεῖν ἐλόμενος, ἐγυμνώθης ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὁ πᾶσαν τὴν γῆν ἐνδύων τοῖς ἄνθεσι· σοῦ καὶ τὰ ἱμάτια ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου οἱ στρατιῶται διεμερίσαντο, τοῦ πρὶν τοῖς Ἑβραίοις τῆς

ἐπαγγελίας τὴν γὰρ ταύτην διαμερίσαντο· καὶ οἱ τῶν σῶν μεγάλων δωρεῶν καὶ χαρίτων κληρονόμοι γενόμενοι, κλῆρον ἔβαλον ἐπὶ τὸν ἄνωθεν ὑφαντὸν χιτῶνα, οἱ ἰχάριστοι καὶ ἀγνώμονες. Ἀλλ' ἀνεξίκακε Κύριε, ὁ δὲ ἡμᾶς γυμνωθῆναι καὶ γυμνὸς ἐπὶ Σταυροῦ παγῆναι καταδεξάμενος, ἐνδυσον ἡμᾶς στολὴν σωτηρίας· ὁμφίασον ἡμᾶς τὸν ἐκ τῆς θείας σου χάριτος ἄνωθεν ὑφαντὸν χιτῶνα, καὶ τῆς σῆς βασιλείας κληρονόμους ἀνάδειξον· ἵνα σε ἀνυμνῶμεν εὐγνωμόνως, καὶ δοξολογῶμεν εὐχαρίστως εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ τοῦ διαμερισμοῦ τῶν ἱματίων προσκύνημα.

Αφ' οὗ, εὐλαβέστατοι Χριστιανοί, οἱ στρατιῶται ἐσταύρωσαν τὸν ἄκακον ἄμυνόν, τὸν πανάγαθον Σωτῆρα ἡμῶν, λαβόντες τὰ φορέματά του, ἤλθον εἰς τὸ μέρος τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχετε ἐνώπιόν σας, καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τὰ διαιρέσαν ἀναμεταξύ των· τὸν χιτῶνα ὁμῶς τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου, τὸν ἐλυπήθησαν καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸν σχίσωσιν· ἐπειδὴ ὁμῶς ὁ καθεὶς ἐξήτει νὰ λάβῃ αὐτόν, καὶ ἐφιλονείκουν, διὰ τοῦτο ἀπεράσισαν καὶ ἔβαλαν κλῆρον, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔπεσεν ὁ κλῆρος, καὶ τοιουτοτρόπως ἐπληρώθη εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἡ προφητεία τοῦ προφητάνακτος Δαυὶδ, ὅστις λέγει « διαμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον » (ψαλμ. 22, 16.).

Ἀπερχόμενοι δ' ἐκεῖθεν εἰς τὸν ναὸν τὸν θεοστέπτον βασιλέων, κάκειθεν εἰς τὸ ἅγιον σπήλαιον τῆς εὐρέσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ψάλλομεν τὰ Τροπάρια, ὡς ἔμπροσθεν φαίνονται.

Σπουδῇ μεγίστῃ ἐκ γῆς λαγόνων ἀνέφηνεν εἰς κόσμου λύτρον, Τροπάρ. — Ἰδέτωσαν ἔθνη πάντα τὸ σωτήριοι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Εἰς ἥχον πλ. β'. Τὴν τιμιωτέραν.

Ρώμην τὴν ἐξ ὕψους ἀναλαβὼν, πάλαι Κωνσταντῖνος ὁ θεόσπετος βασιλεὺς, τὴν αὐτοῦ μητέρα ἐκπέμπει μετὰ πόθου, σπουδῇ ἀναζητῆσαι τὸν τοῦ Κυρίου Σταυρόν.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Σοῦ τὸν ζωηφόρον, Χριστέ, Σταυρόν, ὃν πάλαι Ἑβραῖοι φθόνῳ ἔκρυψαν ἐν τῇ γῇ, εὐρύουσα ἡ θεία καὶ βασιλὶς Ἑλένη, ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ, πόθῳ ἠσπάζετο.

Δόξα.

Τὸ σπήλαιον τοῦτο, Σῶτερ Χριστέ, ὄλβιον ἐδείχθη, ὡς δεξιόμενον ἑαυτῷ τὸν θεῖον Σταυρόν σου, ὃν παράνομος ὄημος, Ἑβραίων πάλαι φθόνῳ ἐν τούτῳ ἔκρυψαν.

Καὶ νῦν.

Υπὸ γῆν ἐκρύβη ὁ σὸς Σταυρὸς, ἥλιος καθάπερ, ἀλλ' ἀνέτειλε τηλαυγῶς, διὰ τῆς Ἀνάσσης, ἐκ τοῦ σπηλαίου τούτου· ὃ πιστεῖ παρестῶτες, σὲ μεγαλύνομεν.

Καὶ μετὰ τὸ θυμῆσαι τὸν Ἱερέα, ὁ Διάκονος τὰς συνήθεις αἰτήσεις, ὡς προεδήλωται· εἶτα ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφώνως.

Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ, μονογενὲς Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ προανάρχου καὶ συναϊδίου σου Πατρὸς, Βασιλεῦ ἅγιε, πανοικτίρμον καὶ πολυεύσπλαγγνε, οὗ ἐν τῷ ὀνόματι πᾶν γόνυ κἀμπτεῖ ἐπουρανίων, ἐπιγείων τε καὶ καταγρονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογεῖται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς· σὺ Κύριε ὁ κατὰ πάντα δμοιωθεὶς ἡμῖν, πλὴν τῆς ἁμαρτίας, καὶ διὰ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ τὸ

χειρόγραφον τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν διαρρήξας, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ προσκυνητῷ τούτῳ σπηλαίῳ παρισταμένους, ὅπου τὸν ζωοποιὸν καὶ τίμιόν σου Σταυρόν οἱ μὲν σταυρωταὶ σου φθόνῳ κατέκρυψαν, ἡ δὲ βασιλὶς θεία Ἑλένη πόθῳ ἀναζητήσασα εὔρε, καὶ φόβῳ προσεκύνησεν· ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἴλεως ἡμῖν γενοῦ, Κύριε· τὸν βίον ἡμῶν ἐπανόρθωσον, τοὺς τρόπους ἀγαθύνων, τὰς πράξεις διεύθυνον, κατὰ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀορατῶν ἐχθρῶν διὰ τοῦ τιμίου σου Σταυροῦ ἐνδυνάμωσον· εἰ γὰρ ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, σοῦ ἐν Σταυρῷ ὑψωθέντος, ἔξω, ὡς εἶπας, ἐκβέβληται, ἀλλὰ τῶν αὐτοῦ παγίδων ῥῦσαι ἡμᾶς· ἀξιώσον τῆς χαρᾶς ἐκείνης, ἣν ἔσχεν ἡ μακαρία Ἑλένη, ὅτι εὔρε τὸν τίμιόν σου καὶ ζωοποιὸν Σταυρόν· δὸς Κύριε, τῇ Ἐκκλησίᾳ σου ὁμόνοιαν καὶ ἐνότητα, τοῖς βασιλεῦσι κράτος καὶ εἰρήνην, τοῖς ἄρχουσιν ὁμοφροσύνην, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου βίον ἀτάραχον καὶ γαλήνιον· τοὺς δὲ τὸν ἐλαφρόν ζυγὸν τοῦ Σταυροῦ σου ἀναλαβόντας ἀξιώσον, Κύριε, ἀκολουθεῖν σοι ἐν ἀγαθῇ πολιτείᾳ καὶ βίου σεμνότητι· καὶ σοὶ μὲν τῇ ὁδῷ καὶ τῇ ἀληθείᾳ ὑποταγῆναι καὶ συσταυρωθῆναι, ταῖς δὲ τοῦ βίου ἡδοναῖς νεκρωθῆναι· πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ σου Σταυροῦ, ἱκεσίαις τῶν ἐνδόξων, θεοστέπτων, μεγάλων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὴν εὔρεσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Οἱ ἀγνώμονες Ἰουδαῖοι, κατατρωγόμενοι ἀπὸ τὸν φθόνον, καὶ θέλοντες μὲ πάντα τρόπον καὶ μέσον νὰ ἐξαφανίσωσι τὴν χριστιανικὴν πίστιν, καὶ νὰ ἐξαλείψωσιν ὅλα τὰ σημάδια τοῦ βίου καὶ τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἔλαβον τὸν τίμιον σταυρόν καὶ τὸν ἔκρυψαν εἰς τοῦτο τὸ βαθύ μέρος· ἐσχέπασαν δὲ τὸ μέρος τοῦτο καθὼς καὶ τὸν πανάγιον Τάφον μὲ τὸσον πολλὰ χῶματα, ὥστε ἔγεινεν ὁλόκληρον

βουνόν, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον οἱ διώκται τῆς Ἐκκλησίας ἔκτισαν
ἔπειτα ναὸν εἰς τὴν θεὰν Ἀφροδίτην, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ
ἔρχονται οἱ Χριστιανοὶ καὶ προσκυνῶσιν. Ὅθεν ὅτε ἡ μήτηρ τοῦ
μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ βασίλισσα ἁγία Ἑλένη ἦλθεν ἐδῶ εἰς
προσκύνησιν τῶν ἁγίων τόπων, ἐξετάσασα καὶ πληροφορηθεῖσα διὰ
τὸ μέρος τοῦτο, διέταξε καὶ ἔσκαψαν ὅλον τὸν βουνόν, καὶ τοιουτο-
τρόπως εὗρέθη ὁ πανάγιος Τάφος, καὶ εἰς τὸ βαθὺ τοῦτο μέρος ὁ
τίμιος καὶ πανσεβάσμιος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν σταυρός, ὅστις ἔγεινεν
ὄπλον κατὰ τοῦ διαδόλου, περιζήτητος εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην,
καὶ πρᾶγμα ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον καὶ προσκυνητὸν εἰς πᾶσαν
χριστιανὴν καὶ ὀρθόδοξον ψυχὴν.

Ἀναβάντες δὲ ἐκεῖθεν, καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ ἀκανθίνου στεφά-
νου, ψάλλομεν τὰ ἔμπροσθεν Τροπάρια.

Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
Ματθ. κζ'. 29. Μάρκ. ιε'. 17. Ἰωάν. ιθ'. 2.

Εἰς ἧχον πλ. β'. Τὴν τιμωτέραν.

Φέρων ἐπονείδιστον, Ἰησοῦ, μακροθύμως πάθος, τὴν κοκκίνην χλαῖναν, Σωτὴρ, ἐκὼν ἐνεδύθης ὁ βασιλεὺς ἀγγέλων· δοξάζομεν τὴν ἄκραν σου συγκατάβασιν.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

Χλαῖναν πορφυρᾶν καὶ ἐξ ἁκανθῶν, στέφανον, Σωτὴρ μου, ἐνεδύσω ὡς βασιλεὺς, παιζόμενος Λόγε ὑπὸ τῶν παρανόμων, ὁ τῶν βασιλευόντων Βασιλεὺς ὕψιστος.

Δ ό ξ α .

Ψευδὴ καταδέχεται Ἰησοῦς, πορφύραν καὶ χλεύην, ἐμπτυσμούς καὶ κολαφισμούς, κάλαμον ὡς σκήπτρον, ῥαπίσματα καὶ τάλλα, ὀνειδὴ ἐκὼν φέρει διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Κ α ι ν ο υ ν .

Ω τῆς ἀνοχῆς σου, Υἱὲ Θεοῦ, καὶ μακροθυμίας, δι' ἣν πάθη σὺ τὰ φρικτὰ, ὑπέστης Σωτὴρ μου, δι' ὧν τοὺς σὲ ὑμνοῦντας, παθὼν τῆς ἀτιμίας πάντας ἀπάλλαζον.

Καὶ θυμῷ ὁ Ἱερεύς· ὁ δὲ Διάκονος, καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου· Ὁ Ἱερεύς, εἰρήνη πᾶσι· καὶ εὐθὺς, ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ Διάκονος, πρόσχωμεν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκί-

νην, καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἁκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιάν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἐτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

Ὁ λαὸς, δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου Κύριε δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος τὰς συνήθεις αἰτήσεις· εἶτα ὁ Ἱερεύς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφώνησας.

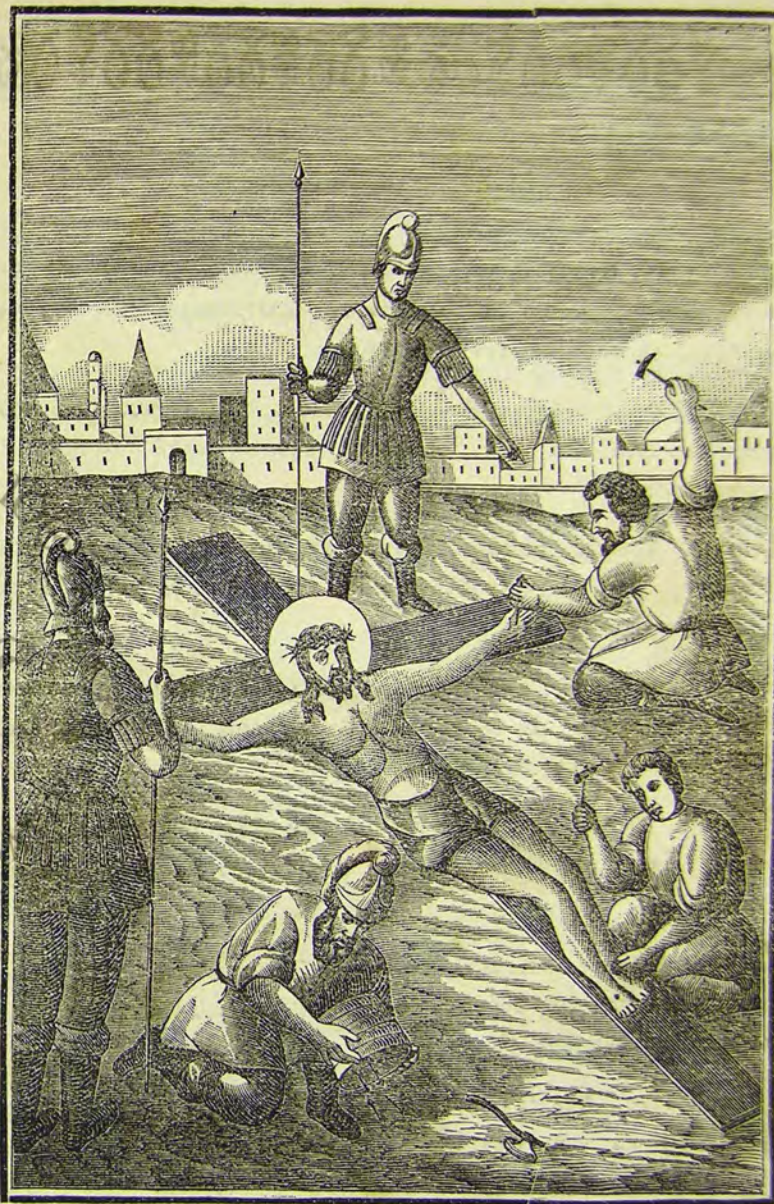
Φιλάνθρωπε, φιλάγαθε, πανάγιε, πολυεύσπλαγχνε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ ἡμῶν ἀντιλυτρον καὶ τὸ ἔλεος, ἡ ἡμῶν σωτηρία καὶ ἀνόπλασις, ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς παθητοὺς πάθος καταδεξάμενος ὁ ἀπαθὴς τῇ θεότητι, ῥῦσαι ἡμᾶς τῶν τοῦ ἐχθροῦ ἐπηρειῶν, καὶ ἀπόστρεψον ἀφ' ἡμῶν τῆς ὀργῆς σου τὸν θυμὸν· ὁ μακροθύμως ὑπὲρ ἡμῶν ἐμπαιγμοῦ φορέσας πορφύραν, ἐνδύσον ἡμᾶς στολὴν ὀφθαλμίας, ὁ στέφανον ἐξ ἁκανθῶν ἐπὶ τὴν παναγίαν σου κεφαλὴν καταδεξάμενος, ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, στεφάνωσον ἡμᾶς τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, καὶ τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ εὐλόγησον· ὁ κάλαμον ὡς σκήπτρον ἐπὶ τὴν δεξιάν σου λαβὼν, ὁ Βασιλεὺς τοῦ παντός, καὶ ἡμᾶς τῷ καλῷ τῆς σῆς χάριτος ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου τούτου ἀνάγαγε· ὁ ἐμπτυσμούς χλεύην τε καὶ κολαφισμούς, δι' ἡμᾶς ὑπομείνας, πάσης ἐπηρείας καὶ χλεύης τοῦ πανηροῦ ἀνωτέρους ἡμᾶς ἀνδείξον· πρεσβεῖαις τῆς παναχράντου καὶ ὑπεραμώμου σου Μητρὸς, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων· Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ τοῦ ἀκανθίνου στεφάνου προσκύνημα

Αφ' οὗ ὁ ὁθῶς καὶ ἀναμάρτητος Σωτὴρ ἡμῶν κατεδικάσθη εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπὸ τὸν Πόντιον Πιλάτον, τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἰουδαίας, τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος τούτου, παραλαβόντες αὐτὸν, φέρουσιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ συναθροίζουσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. Ἐκεῖ τὸν ἐξέδυσαν τὰ φορέματά του, καὶ τὸν ἐνέδυσαν ἐμπαικτικῶς ἐν πλατῷ κόκκινον ἐνδύμα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται χλαμύς· ἐπλεξαν στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, καὶ ἔβαλον ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἔδωκαν κάλαμον εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα· ἔπειτα ἐγονάτισαν ἔμπροσθέν του καὶ τὸν ἐγέλων καὶ τὸν ἐνέπαιζον, λέγοντες «χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων». Ἀφ' οὗ δὲ ἔπειτα τὸν ἔπτυσαν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ τὸν ἐκτύπουν εἰς τὴν κεφαλὴν. Καθὼς δὲ ἡ Ἐκκλησία πιστεύει, παραλαβοῦσα ἀπὸ τοὺς ἄρχαίους εὐσεβεῖς Χριστιανούς, αὕτη ἡ μικρὰ κολῶνα, τὴν ὁποίαν βλέπετε ὑποκάτω εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν κεκλεισμένην, εἶνε τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθισαν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν ἐστολισμένον μὲ τὴν χλαμύδα καὶ τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸν ἐνέπαιζον καὶ τὸν ἔπτυσον καὶ τὸν ἐκτύπουν. Μετὰ ταῦτα τὸν ἐξέδυσαν τὴν χλαμύδα, τὸν ἐφόρεσαν τὰ ἰδικά του φορέματα, καὶ τὸν ἔφερον ἐπάνω εἰς τὸν φρικτὸν Γολγοθᾶν, ὅπου καὶ ἡμεῖς τώρα πρόκειται ν' ἀναβῶμεν.

Ἀπερχόμενοι δὲ ἐκεῖθεν, καὶ ἀναβαίνοντες εἰς τὸν Πανάγιον καὶ φρικτὸν Γολγοθᾶν, ψάλλομεν τὰ ἔμπροσθεν Τροπάρια.

Ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶς, ὅπου αὐτὴν ἐσταύρωσαν. Ἰωάν. ιθ'. 17. Ματθ. κζ'. 33. Μάρκ. ιε'. 22. Λουκ. κγ'.

Εἰς ἡγὼν πλ. δ'. Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.

Ανάρχου Πατρὸς ὁ Λόγος, καὶ φῶς τὸ πρὸ τῶν αἰώνων, καταυ-
γασθῆναι τὸν νοῦν μου, θερμῶς ἐκ σοῦ ἐξαιτοῦμαι, ὅπως ἰσχύσω
ὑμνῆσαι, τὰ πόθη καὶ τὸν Σταυρὸν σου.

Βεβήλοις ὅπως ὑπάρξης, ἄγνωστος, γνόφον, Χριστέ μου, ὑπὸ τοὺς
πόδας σου ἔθου, καὶ σκότος ἀποκρυφῇ σου· γνωστῶς δ' ἡμεῖς σὲ
ιδόντες, δοξάζομέν σου τὰ πάθη.

Γυμνός, Χριστέ, ἐπὶ ξύλου, ἀνήρτησαι λυτρωτά μου, ὅπως ἐμὲ
ἐπενδύσεις, χιτῶνα τῆς σφαιρασίας, ὃν ἀπεδύθην ὁ τάλας, δι' ἀκρα-
σίας τῆς πάλαι.

Διψῶν, Σωτήρ, τῶν ἀνθρώπων, τὴν σωτηρίαν κατήλθες, ἐν κόμῳ,
τῶν πατρικῶν σου, μὴ ἐκστάς κόλπων οὐδόλως, καὶ ὑποστάς ἐκὼν
πάθη, παθῶν ἐρρύσω τοὺς πάντας.

Επὶ γῆς. Σῶτερ, κατήλθες, ἵνα ἐμὲ ἀναγάγῃς, ἐπὶ Σταυροῦ ἀνυ-
ψώθῃς, ὅπως ἐμὲ ἀνυψώσῃς, καὶ μέχρις ἄδου κατέβῃς, ἵνα ἐμὲ
ἀνελκύσῃς.

Ζωῶσαι θέλων, οἰκτίρμων, τὴν πάλαι θανατωθεῖσαν, τῇ ὀφείας
συμβουλίᾳ, παγγενῇ βρότειον φύσιν, ἐπὶ Σταυροῦ θανατοῦσαι, καὶ
ζωὴν ταύτῃ δωρεῖσαι.

Ησὴ Θεότης, Χριστέ μου, ἀπαθὴς ὅλως ὑπάρχει, εἰ καὶ Ἑβραῖοι
τῷ φθόνῳ, κατέκρινάν σε θανάτῳ, σταυρώσαντές σε ἀφρόνως, ἐν
τούτῳ, Σῶτερ, τῷ τόπῳ.

Θεοῦ Υἱέ, Θεέ Λόγε, ἡ κτίσις σὲ καθορῶσα, ἐπὶ Σταυροῦ ἡπλω-

μένον, καὶ πάσχοντα ὑπὲρ δούλων, τῷ φόβῳ διεκλονεῖτο, συμπά-
σχουσά σοι τῷ κτίστη.

Ἰνα ἡμᾶς πλανηθέντας, ἀναζητήσας, οἰκτίρμων, σαυτὸν ἐκένωσας
δούλου, μορφήν λαβὼν ἐκουσίως, εὐρῶν δὲ ἡρας ἐπ' ὤμων, προσ-
αγαγὼν τῷ Πατρὶ σου.

Κόσμον ὁ κτίσας καὶ τοῦτον, ὑπερκοσμίως κοσμήσας, ἄκοσμος νῦν
ἐπὶ ξύλου, οὐ κἀλλος ἔχων, οὐκ εἶδος, ἀνήρτησαι, ζωοδότα, ὅπως
τὸν κόσμον λυτρώσῃ.

Λόγγη τὴν θείαν πλευράν σου ἐκέντησαν Ἰουδαῖοι, ἐξ ἧς ἀρρή-
τως προήλθεν, αἷμα καὶ ὕδωρ, Σωτήρ μου, δύο κρουνοὶ σφαιρασίας,
τοῖς σὲ πιστῶς ἀνυμνοῦσι.

Λίθον ναοῦ διεσχίσθη, τὸ καταπέτασμα, Σῶτερ, ἐρράχησαν δὲ αἱ
πέτραι, καὶ ἥλιος ἐσκοτίσθη, πᾶσα δὲ γῆ ἐσαλεύθη, σοῦ ὑψωθέντος
ἐν ξύλῳ.

Νεκρὸς, Χριστέ, ἐπὶ ξύλου, ὀρᾶσαι νῦν λυτρωτά μου, θελήματι σῶ
ιδίῳ, ὁ ὢν ἀθάνατος φύσει, ἵνα ἡμᾶς νεκρωθέντας, ζωώσας ἀθανάτισῃς.

Ξύλῳ Σταυροῦ προσηλώθης, μακρόθυμε Ἰησοῦ μου, ἵνα τὴν πάλαι
τοῦ ξύλου γεῦσιν, πικρὰν λύσῃς, Λόγε· δοξάζομέν σου τὰ πάθη, σὺν
τῷ Σταυρῷ τῷ τιμίῳ.

Οἱ πάλαι ἐξ ἀκροτόμου, μέλι θηλάσαντες πέτρας, πόμα πικρόν σοι
προσῆξαν, μακρόθυμε Θεοῦ Λόγε· δόξα τῷ πάθει σου, Σῶτερ, καὶ
τῇ ἀγρίᾳ σταυρώσει.

Προφητοκτόνων οἱ παῖδες, φθόνῳ βαλλόμενοι, Σῶτερ, ἐν μέσῳ οὓς
ληστῶν σε, ἀνήρτησαν ὡς κακοῦργον· δοξολογοῦμεν τὰ πάθη, σοῦ,
πανοικτίρμων, ἐν πόθῳ.

Ρήσεις οὐδόλως συνήκαν, τῶν Προφητῶν Ἰουδαῖοι, ἀλλ' ἐπὶ ξύλου

σε, Σῶτερ, ἀνῆρτησαν παρανόμως· δοξάζομέν σου τὰ πάθη, καὶ τὸν Σταυρὸν προσκυνοῦμεν.

Σὲ τὸν ἐν ὕδασι, Λόγε, κρεμάσαντα τὴν γῆν πᾶσαν, οἱ φονευταὶ τῶν δικαίων, κρεμάσαντες ἐν τῷ ξύλῳ, μυκτηρισμούς σοι προσ-
ήγον, αὐτῶν τὰς χάρας κινοῦντες.

Τὴν ἄδικον σταύρωσίν σου, ἡ γῆ μὴ φέρουσα βλέπειν, τοὺς σταυρωτάς σου, οἰκτίρμον, καταπιεῖν ἐβουλήθη, ἀλλὰ τὸ σὸν ἐπιγνοῦσα, μακρόθυμον συνεστάλη.

Υψώθης, Σῶτερ, ἐν ξύλῳ, ἐν μέσῳ δύο κακούργων· ὧν ὁ μὲν εἰς βλασφημιῶν σε, δικαίως καὶ κατεκρίθη, ὁ δ' ἄλλος ὁμολογῶν σοι τὸ μνήσθητί μου ἐσώθη.

Φόβῳ ἡ σύμπασα κτίσις, καὶ τρόμῳ διεδονεῖτο ὁρῶσά σε ἐπὶ ξύλου, ἄπνουν νεκρὸν ἠπλωμένων, καὶ πάσχοντα ὑπὲρ δούλων, τὸν ἀπαθὴ κατὰ φύσιν.

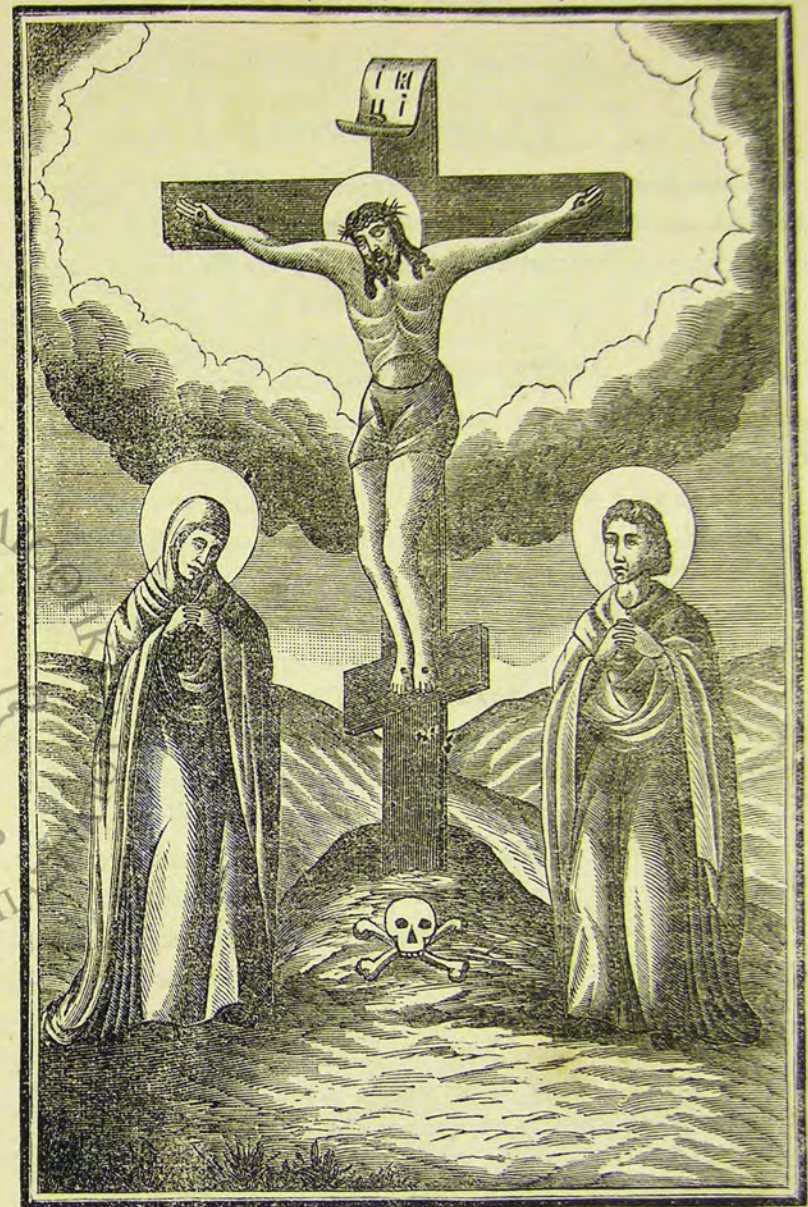
Χολὴν καὶ ὄξος ἐγεύσω, μακρόθυμε, τοῦ ποτίσαι, ἡμᾶς τῆς ἀθανασίας, τὸν γλυκασμὸν καὶ τὸ νᾶμα· δόξα τῷ πάθει σου, Σῶτερ, καὶ τῇ ἁγίᾳ σταυρώσει.

Ψυχὴν τὴν σὴν ἤλθες, Σῶτερ, ἐκὼν ἀντίλυτρον δοῦναι· ἐθελοντὶ ἔθεν θνήσκεις, ὁ ὧν ἀθάνατος φύσει, ἡμᾶς ἀπαθανατίζων, τῷ σῶθι θανάτῳ, οἰκτίρμον.

Ὡ ἀνοχῆς ἀνεκφράστου! ὦ ἄκρας φιλανθρωπία! ὁ πάλαι, Σῶτερ, χερσὶ σου τὸν ἄνθρωπον διαπλῆσας, πῶς ὑπ' αὐτοῦ ἐκὼν πάσχων, μακροθυμεῖς καὶ ἀνέχη.

Ὡ πολυεύσπλαγγε Σῶτερ, τὰ πάθη σου τοὺς τιμῶντας, σὺν τῷ δικαίῳ ληστῇ σου, τάξον καὶ σῶσον, οἰκτίρμον, τῆς Θεοτόκου προσεβέταις, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων.

Καὶ θυμῷ ὁ Ἱερεὺς. Ὁ Διάκονος, καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς·
ὁ Ἱερεὺς, εἰρήνην πᾶσι· καὶ εὐθὺς τὸ,

Εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνύξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ κτλ. Ἰωάν. ιθ'. 34.

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα·

Ὁ Ἱεροδιάκονος, πρόσχωμεν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔλθόντες οἱ στρατιῶται εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λεγόμενος Κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ ποιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον, καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κληρόν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Προφήτου. Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κληρόν. Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην. Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινεῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες, ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατὰβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν Γραμματέων καὶ Πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον, ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ· πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γάρ, ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταί οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτῷ. Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Ἥλι, Ἥλι, λαμὰ σαβαχθανί· τουτέστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως δραμὼν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλὰ μω, ἐπότιζεν αὐτόν· οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, ἄφες ἰδῶμεν, εἰ ἔρχεται Ἥλιος σφῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κράζας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ

ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἠνεώχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἐγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

Ὁ λαὸς, δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου Κύριε.

Ὁ Διάκονος τὰς συνήθεις αἰτήσεις, ὡς προδεδήλωται· ὁ Ἱερεὺς μετὰ τὸ, εἰρήνη πᾶσι· τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφωνῶς.

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος μακρόθυμος καὶ φιλόανθρωπος, ἄξιον καὶ δίκαιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς σέ ὑμνεῖν, σέ εὐλογεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, καὶ σοῦ προσκυνεῖν τὴν ἄκραν φιλοανθρωπίαν καὶ ἀγαθότητα. Σὺ γάρ δι' οἶκτον ἀνεκδιήγητον ὅλον τὸ ἡμέτερον προσλαβόμενος φύραμα ἐκ τῶν ἀγνῶν καὶ παρβενικῶν αἱμάτων τῆς ἀειπαρθένου σου Μητρός, ἐν αὐτῷ τῷ προσλήμματι τὰ ἐπονείδιστα καὶ φρικτὰ πάθη ὑπέμεινας πάντα, καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσι τὴν ἐν τῷ φρικτῷ καὶ ἁγίῳ τούτῳ τόπῳ σωτήριοι σταύρωσιν, καὶ τὸν ἐκούσιον θάνατον, ἀπαθανατίζων ἡμᾶς τοὺς νεκρωθέντες τῇ ἁμαρτίᾳ. Καὶ νῦν, ἀθάνατε Χριστέ βασιλεῦ, τῷ πλήθει τῶν σῶν κατακαμπτόμενος οἰκτιρμῶν, ἐπίδε ἐφ' ἡμᾶς κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος· καὶ καθάρσας ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, σὺν τῷ εὐγνώμονι ληστῇ τῷ, μνήστητί μου, ὡς ἐκεῖνος βοῶντάς σοι, τῆς ἐπουρανοῦ σου βασιλείας ἀξίωσον. Μνήστητι, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου καὶ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, προσκυνητῶν, ἐπιτρόπων τε καὶ συνδρομητῶν τῶν παναγίων τούτων προσκυνημάτων, ἐν οἷς οἱ ἄχραντοι πόδες σου ἔστησαν· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τε καὶ ἡμᾶς, μέχρι τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς μετέχειν ἀκατακρίτως τῶν ἁγιασμάτων σου, πρεσβείαις

τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, δυνάμει καὶ χάριτι τοῦ τιμίου σου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἰκεσίαις τοῦ ἡγαπημένου σου μαθητοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων Ἀμὴν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸν φρικτὸν Γολγοθᾶν.

Εὐρίσκεσθε, εὐλογημένοι Χριστιανοί, ἐπάνω εἰς τὸν ἅγιον καὶ φρικτὸν Γολγοθᾶν, ὅπου ἐτελέσθη τὸ μέγα μυστήριον τῆς σωτηρίας ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· ὦ τί μέγα μυστήριον! ὦ πόσον μεγάλη καὶ ἀνεξιχνίαστος εἶνε ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ. Ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἀφ' οὗ ἐπέ-
 ρασε τὴν ζωὴν του με ἀγιότητα καὶ ἀγαθότητα, εὐεργετῶν πάντα ἄνθρωπον πάσχοντα, καὶ θεραπεύων τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ διδάσκων καὶ ὁδηγῶν εἰς τὴν ἀρετὴν, εἰς τὸ τέλος πρὸ πάντων ἐμπαίζεται, καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, δένεται, δέρνεται, μαστιγούται, ἐμπτύεται καὶ ἄλλα ἄπειρα βασανιστήρια ὑποφέρει καὶ ἐπὶ τέλους σκληρῶς καὶ ἀπανθρώπως σταυροῦται. Ὅλα δὲ αὐτὰ διὰ τί τὰ ὑποφέρει; διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ διαβόλου. Βασανίζεται ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, νύττεται τὴν πλευράν, ποτίζεται ὅξος μεμιγμένον με χολήν καὶ τέλος ἀφ' οὗ εἶπε τὸ «τετέλεσται», κλίνει τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα, καὶ ἰδοὺ ἀμέσως ὅλη ἡ φύσις συμπίπτει, ὁ ἥλιος σκοτίζεται, ἡ γῆ ἀπὸ τὰ θεμέλιά της ἐσαλεύθη καὶ ἐσεισθη, τὸ καταπέ-
 τασμα τοῦ ναοῦ διεσχίσθη εἰς δύο μέρη ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω, αἱ πέ-
 τραι ἐσχίσθησαν, καθὼς ἀκόμη βλέπομεν αὐτὴν τὴν πέτραν, ἥνοιζαν τὰ μνημεῖα, καὶ πολλοὶ νεκροὶ ἀνестήθησαν. Ἰδὼ λοιπὸν εἶνε ὁ φρικτὸς Γολγοθᾶς· κάτω ἀπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν εἶνε ἡ πέτρα, τὴν ὁποίαν ἐτρέψησαν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπήγθη ὁ σταυρὸς τοῦ Σω-
 τῆρος ἡμῶν. Ὁ φρικτὸς Γολγοθᾶς εἶνε τόπος ἱερὸς καὶ ἅγιος, διότι ἐπάνω εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος ἡμῶν προσεφέρθη θυσία χάριν τῆς σω-
 τηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· πρέπει λοιπὸν εὐλαβῶς νὰ προσκυνώ-

μεν τὸν τόπον τοῦτον, καὶ νὰ εὐχαριστῶμεν ἐκ καρδίας τὸν Σωτῆρα ἡμῶν καὶ Κύριον.

¹ Ἐν δὲ τῷ προσκυνεῖν τὸν λαὸν ἐπὶ τοῦ ἁγίου Γολγοθᾶ, ψάλλομεν τὰ παρόντα Τροπάρια ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους.

Εἰς ἤχον α'.

Δεῦτε πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἔστησαν ἄχραντοι πόδες, καὶ ἐν ξύλῳ θείῳ ζωοποιαὶ παλάμαι ἐξετάθησαν, εἰς πάντων βροτῶν τὴν ἀπολύτρωσιν· ὃν περ καὶ κυκλοῦντες ἀναμέλψομεν· εὐλογεῖτω πᾶσα ἡ κτίσις τὸν σταυρωθέντα Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἔτερον. Εἰς ἤχον πλ. β'.

Σήμερον τὸ προφητικὸν πεπλήρωται λόγιον· ἰδοὺ γὰρ προσκυνού-
 μεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες σου, Κύριε· καὶ ξύλου σω-
 τηρίας γευσάμενοι, τῶν ἐξ ἁμαρτίας παθῶν ἐλευθερίας ἐτύχωμεν·
 πρεσβείαις, Κύριε, τῆς Θεοτόκου σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ἦχος β'.

Δεῦτε πιστοὶ τὸ ζωοποιὸν ξύλον προσκυνήσωμεν· ἐν ᾧ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, ἐκουσίως χεῖρας ἐκτείνας, ὕψωσεν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα, οὗς πρὶν ὁ ἐχθρὸς, δι' ἡδονῆς συλήσας, ἐξ-
 ὀρίστους Θεοῦ πεποίηκε. Δεῦτε πιστοὶ ξύλον προσκυνήσωμεν, δι' οὗ ἡξιώθημεν τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν συντρίβειν τὰς χάρας. Δεῦτε πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ὕμνοις τιμήσωμεν. Λαίροις Σταυρὲ, τοῦ πεσόντος Ἰδοὺ ἡ τελεία λύτρωσις· ἐν σοὶ οἱ πιστότατοι βασιλεῖς ἡμῶν καυχῶνται, ὡς τῇ σῇ δυνάμει Ἰσμηλί-
 την λαὸν κραταίως ὑποτάττοντες· σὲ νῦν μετὰ φόβου χριστιανὶ ἀ-
 σπαζόμεθα, καὶ τὸν ἐν σοὶ προσπαγέντα Θεὸν δοξάζομεν λέγοντες·
 Κύριε, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγείς, τῆς βασιλείας σου ἀξίωσον ἡμᾶς.

Καταβαίνοντες δὲ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Γολγοθᾶ, καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τὴν Ἀποκαθλίω-
 σιν, ψάλλομεν τὰ ἔμπροσθεν Τροπάρια.

— « Καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτόν. »
Μάρκ. ιε'. 46. Λουκ. κγ'. 53. Ἰωάν. ιθ'. 40.

Ἐλθόν οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίους μετὰ τῶν ἀρωμάτων.
Ἰωάν. ιθ'. 40. Λουκ. κγ'. 53. Μάρκ. ιε'. 16. Ματθ. κζ'. 59.

Εἰς ἧχον γ'. πρὸς τὸ, Θεοτόκε ἡ ἐλπίς. Κατ' ἀλφάβητον.

Ἡ Θεοτόκος.

Α κατὰληπτόν ἐστι, καὶ ἀγγέλους καὶ βροτοῖς, τὸ μυστήριον, υἱέ, τῆς ἀρρήτου σου ταφῆς.

Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

Βουλευθεῖς, ὦ πλαστοουργέ, ἵνα σώσης τὴν ζωὴν, ἐκὼν θνήσκεις, Ἰησοῦ, ἡ ἀθάνατος ζωή.

Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ.

Γένος ἅπαν τῶν βροτῶν, ἀμαρτία νεκρωθὲν, ὥφθη, ζωοδότα, νῦν, σὺ θανάτῳ ζωωθέν.

Μαρία ἡ Θεοτόκος.

Δεῦρο δὴ μοι πᾶσα γῆ, συνθρηνήσατε πικρῶς, ὁ ζωῆς ὢν χορηγός, καθορᾶται ὡς νεκρός.

Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

Εν κρυπτῷ σου μαθητῆς, ὢν πρὶν Ἰωσήφ σαφῶς, πεφανέρωται ἰδὼν, τὸ κρυβέν ἡλίου φῶς.

Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ.

Ζωοδότα Ἰησοῦ, τῆς ζωῆς ὁ γλυκαίμος, πῶς τὰς κόρας ἔμυσας, ὁ ἀνθρώπων φωτισμός;

Σαλώμη.

Η ζωὴ πάντων ζωὴν, τὴν ἐξώσασαν ζωῆς, ἅπαν γένος τῶν βροτῶν, τῷ θανάτῳ σου ζωοῖς.

Αἱ Μυροφόροι πᾶσαι.

Θεοδόχε Ἰωσήφ, ἡ ἀκρότης τῶν πιστῶν, δὸς ἡμῖν τὸν Ἰησοῦν, περιπτύξασθαι Χριστόν.

Ἰωάννης ὁ ἐπιστήμιος.

Ιδε φίλον μαθητὴν, καὶ μητέρα, Ἰησοῦ· ἐτι λόγον δὸς ἡμῖν, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ σοῦ.

Ἰωσήφ καὶ Νικόδημος.

Κόσμου κόσμος ὢν, Χριστέ, ὥφθης ἄκοσμος νεκρός, κόσμον πλησόν οὖν χαρᾶς, ἀναστὰς θεοπρεπῶς.

Ἡ Θεοτόκος.

Λογχοτύκτου σου πλευρᾶς, ὦ γλυκύτατε υἱέ, ἀποστάζεις τὴν ζωὴν, Θεοῦ Λόγε καὶ Θεέ.

Νικόδημος.

Μύρον ὢν ὡς ἀληθῶς, ὁσμῆς μύρων τῶν ἐκ σοῦ, μύρα σοι προσφέροντα, μύρισόν με, Ἰησοῦ.

Ἰωσήφ.

Νῦν κυκλοῦσι στρατιαί, νοεραὶ πᾶσαι φρικτῶς· πῶς τολμήσω εὖ ἐγώ, σοῦ προσπαῦσαι ὁ οἰκτρός;

Ἡ Θεοτόκος.

Ξενωθέντα τὸν Ἀδὰμ, ξενωθείς ὁ πλαστοουργός, ἐπανάγεις πρὸς ζωὴν, ὁ υἱός μου καὶ Θεός.

Μαρία ἡ Μαγδαληνή.

Ο ταμίας τῆς ζωῆς, καὶ θανάτου νεκρωτῆς, πῶς ὁρᾶσαι νῦν νεκρός, ὑπτιος ὁ λυτρωτής!

Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ.

Ποῦ σου ἔδου, Ἰησοῦ, νῦν τὸ κάλλος τῆς μορφῆς; πέρας ἔλαβον ἐν σοί, πᾶσαι ῥήσεις τῆς Γραφῆς.

Σαλώμη.

Ρεῖθρα βλύξεις, Ἰησοῦ, ἐκ τῆς θείας σου πλευρᾶς, ἀποπλύνοντα βροτῶν, ἁμαρτίας τὰς πικράς.

Αἱ Μυροφόροι πᾶσαι.

Σὲ, ὃν ἥλιος σταυρῶ, πρὶν ἐκρύβῃ θεωρῶν, πῶς, ἡλίου ποιητὰ, τάφος κρύψει ὡς νεκρόν;

Ἰωσήφ.

Τὸν ἀναβαλλόμενον, ὡς ἱμάτιον τὸ φῶς, πῶς σινδόσιν. Ἰησοῦ, σὲ κηδεύσω σαρκικῶς;

Νικοδήμος.

Υἱὸν ἐκ τῆς σῆς πλευρᾶς, κρεῖττον ἔβλυσεν ὁσμῆς, ἥς μυρίζω σε, Χριστέ, σμυρναλῆς τῆς ἐμῆς.

Ἡ Θεοτόκος.

Φάτνη εἰδὼν σε, Σωτὴρ, πρὶν σπαργάνοις ἐλικτόν, καὶ σινδόσι βλέπω νῦν· οἶμοι, σχῆμα τί φορικτόν;

Αἱ Μυροφόροι πᾶσαι.

Χῶρον γῆς καὶ οὐρανοῦ τὸν κατέχοντα δρακί, νῦν κηδεύει Ἰωσήφ, καὶ Νικόδημος σαρκί.

Ἡ Θεοτόκος.

Ψυχοσῶτά μου υἱέ, περιφρούρει τὴν πληθύν, τῶν ὑμνούντων εὐλαβῶς, σὴν ἐκούσιον ταφὴν.

Οἱ Εὐσεβεῖς.

Ὡ θεάνθρωπε Χριστέ, διαφύλαξον ἡμᾶς, ἀνυμνοῦντας σὴν ταφὴν, καὶ προσφέροντας ὁδὰς.

Καὶ μετὰ τοῦ θυμιάσαι τὸν Ἱερέα· ὁ Διάκονος, καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι· Ὁ Ἱερεὺς, εἰρήνην πᾶσι· καὶ εὐθὺς, ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα. Ὁ Ἱεροδιάκονος, πρόσχωμεν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀρι-

μαθαίας (ὧν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων), ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον), φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. Ἐλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων (ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον) ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ λαὸς, δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου Κύριε.

Εἶτα ὁ Διάκονος τὰς προδηλωθείσας συνήθεις αἰτήσεις· ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφώνων.

Θεάνθρωπε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, τὸ γλυκύτατον καὶ σωτήριο ὄνομα, Υἱὲ καὶ Λόγε τοῦ Πατρὸς προαίωние καὶ ἀθάνατε, ὁ ἀπαθὴς τῇ θεότητι, ὁ ὑπακούσας τῷ ἰδίῳ Πατρὶ μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ, ὁ μόνος ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος· σοὶ παρατιθέμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰ σώματα· σοὶ παρατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν καὶ πᾶσαν τὴν ἐλπίδα. Σὺ, Κύριε, ὁ δι' ἡμᾶς νεκρωθεὶς σαρκί, τὰ πάθη τῶν ψυχῶν ἡμῶν νέκρωσον· σὺ, ὁ ἐν τῷ ἁγίῳ τούτῳ τόπῳ ὑπὸ Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμου ἀρωματισθεὶς, ταῖς ὁσμαῖς τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ σου Πνεύματος χαρίτωσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς, καὶ σὴν εὐωδίαν ἀνάδειξον· σὺ, ὁ σινδόνη καθαρᾶ εἰληθείς, τῇ σινδόνη τοῦ θεοῦ φόβου σου τὰς καρδίας ἡμῶν περίστειλον, καὶ ὡς προσεδέξω τὴν σμυρναλόην τοῦ Νικοδήμου, καὶ τοὺς παρ' ἡμῶν προσφερομένους σοὶ ὕμνους εὐμενῶς πρόσδεξαι. Πρόσδεξαι, Κύριε, καὶ τοὺς μετὰ πόθου καὶ πίστεως ἐνδημήσαντας εἰς προσκύνησιν τῶν παναγίων τούτων τόπων καὶ θείων προσκυνημάτων εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους Χριστιανούς, καὶ τούτοις πλέουσι σύμπλευσον, ὁδοποροῦσι συνόδευσον, καὶ ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἀβλαβεῖς τε καὶ ἀκινδύνους διατήρησον· καὶ ὡς τῆς ἐπιγείου Ἱερουσαλὴμ κατηξίωσας, οὕτω καὶ τῆς ἐπουρανίου Ἱερου-

σαλήμ καταξίωσον. Ἡμεῖς δὲ, τοὺς περιπολοῦντας ἐν τοῖς θεοῖς τούτοις ναοῖς καὶ ἀγαπητοῖς σου σκηνώματι, ναοὺς καὶ σκηνώματα τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος ἀποκατάστησον, πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμου, τῶν ἁγίων Μυροφόρων γυναικῶν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ προσκύνημα τῆς ἁγίας Ἀποκαθλώσεως.

Ἐδοῦ, εὐλαβέστατοι Χριστιανοί, τὸ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μέρος, ὅπου κατὰ τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀξιόπιστον παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ καὶ ὁ μακάριος Νικοδήμος ἐσαβάνωσαν καὶ μεμύρα ἤλειψαν τὸ πανάχραντον σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν· ἅφ' οὗ ὁ δὴ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ἐξέπνευσε κρεμάνωτος ἐπάνω εἰς τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ, ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Κυρίου, βλέπων ὅτι ὅλοι οἱ μαθηταὶ εἶχον διασκορπισθῆ ἀπὸ τὸν φόβον, τολμᾷ καὶ ἔρχεται εἰς τὸν Πιλάτον, καὶ ζητεῖ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, διὰ τὸ ἐνταφιάσῃ· ὁ δὲ Πιλάτος ἅφ' οὗ ἔμαθεν ἀπὸ τὸν ἑκατόνταρχον ὅτι εἶχεν ἀποθάνῃ, ἔδωκε τὴν ἄδειαν εἰς τὸν Ἰωσήφ νὰ τὸ ἐνταφιάσῃ. Ἀγοράσας λοιπὸν ὁ μαθητὴς οὗτος σινδόνα καθαρὰν, ἤλθεν εἰς τὸν Γολγοθᾶν· ἤλθε δὲ καὶ ὁ Νικοδήμος, ἄλλος μαθητὴς τοῦ Κυρίου κρυφός, φέρων πολύτιμα ἀρώματα σμύρνης καὶ ὀλότης· καταβιβάσαντες δὲ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀπὸ τὸν σταυρόν, τὸ ἔφερον καὶ τὸν ἐξήπλωσαν εἰς τοῦτον τὸν ἅγιον τόπον, ὅπου τὸ ἐτύλιξαν με σινδόνα καθαρὰν καὶ τὸ ἤλειψαν με πολύτιμα ἀρώματα, καθὼς συνειθίζουσιν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ ἐνταφιάζωσιν· ἔπειτα δὲ ἔφερον αὐτὸ καὶ ἔβαλον εἰς καινούργιον μνῆμα, τὸ ὁποῖον ὁ Ἰωσήφ εἶχε σκαλίσει εἰς τὴν πέτραν, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἀκόμῃ ἐνταφιασθῆ ἄλλος· καὶ ἅφ' οὗ προσεκύλισαν λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἔφυγον.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸν τόπον τοῦ Κρανίου.

Ὁ Ἑβραϊκὸν ἔθνος εἶχε παράδοσιν ἱερὰν καὶ ἀρχαιοτάτην, ὅτι ἐδῶ ἦτο τεθαμμένον τὸ κρανίον τοῦ πρώτου ἀνθρώπου, τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἀδάμ, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφύλαξε τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡμάρτησε, με αὐτὸν δὲ ἡμάρτησε καὶ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ ἐστερήθη τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν μεγίστην ἀθλιότητα, τὴν δουλείαν τοῦ διαβόλου· ὕστερον δὲ μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἐπάνω εἰς τοῦτο τὸ βουνόν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Γολγοθᾶς εἰς τὸ Ἑβραϊκόν, σημαίνει δὲ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καθὼς τὸ ἐξηγοῦσιν οἱ ἅγιοι Εὐαγγελισταί, Κρανίου τόπον, ἐσταυρώθη ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ ἔχυσε τὸ πανάχραντον αἷμά του, καὶ τοιουτοτρόπως συνεφιλίωσε τὸν ἄνθρωπον με τὸν πανάγαθόν του Πατέρα, καὶ τὸν ἐπανάφερον εἰς τὴν ἀρχαίαν μακαριότητα καὶ δόξαν· διότι ὁ Ἀδάμ, ἐπάνω εἰς τὸ κρανίον τοῦ ὁποῖου ἔπεσε τὸ ἀπὸ τὴν ζωοπάροχον πλευρὰν τοῦ Κυρίου ρεῦσαν αἷμα καὶ ὕδωρ, καὶ ἀπέπλυνε τὸν ρύπον τῆς ἁμαρτίας, ἦτο ὁ ἀντιπρόσωπος ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· ὅτι δὲ ἐδῶ ἦτο τεθαμμένον τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ, τὸ ἀναφέρουσι καὶ πλείστοι ὅτι ἀρχαῖοι Πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὸ προσκύνημα τῶν Μυροφόρων.

Πολλαὶ γυναῖκες, εὐλαβέστατοι Χριστιανοί, καθὼς μᾶς διδάσκει τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἅφ' οὗ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἠκολούθουν αὐτόν καὶ τὸν ὑπηρετοῦν, ὅτε ἦτο εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔπειτα δὲ μαζὶ με αὐτόν ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν ἠκολούθησαν ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν φρικτὸν Γολγο-

θάν, θρήνουσαι καὶ κλαίουσai ἀπαρηγόρητα μὲ τὴν πάναγνον Θεοτόκον διὰ τὰ πάθη, τὴν σταύρωσιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Θεοῦ καὶ ἡγαπημένου των διδασκάλου. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνέβησαν μὲ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἦσαν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσὴφ μῆτηρ, καὶ Σαλώμη, αἱ ὁποῖαι εὐρέθησαν εἰς τὸν φρικτὸν Γολγοθᾶν, ὅτε ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ἦλθον νὰ καταβιβάσωσιν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ νὰ τὸ ἐνταφιάσωσιν. Εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον βλέπετε περικυκλωμένον ἀπὸ σιδηροῦν κιγκλιδωτὸν κουβούκλιον, ἐστέκοντο κλαίουσai αἱ ἅγαι αὗται γυναῖκες, ἕως ὅτου τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ὀρωματίσθη καὶ ἐτυλίχθη εἰς σινδόνα ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν Νικόδημον, καὶ ἀπ' ἐδῶ εἶδον τὸ μνημεῖον, ὅπου ἐτέθη τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, διότι καὶ αὗται εἶχον σκοπὸν μετὰ τὴν ἐορτὴν νὰ ἔλθωσι νὰ τὸ ἀλείψωσι μὲ μύρα. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἰς τοῦτο τὸ μέρος ἐστέκοντο καὶ ἔκλαιον αἱ Μυροφόροι γυναῖκες, διὰ τοῦτο κατὰ παράδοσιν ὀνομάζεται « τόπος κλαυθμοῦ τῶν Μυροφόρων ».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Εἰς τὰ μνήματα τοῦ Ἰωσήφ καὶ Νικόδημου.

Τὰ ἀντικρὺ ἡμῶν κείμενα δύο αὐτὰ μνήματα, τὰ ὁποῖα βλέπετε λελαξευμένα εἰς τὴν πέτραν, εἶνε, καθὼς παρελάβομεν ἐκ παραδόσεως ἀρχαίας καὶ σεβαστῆς, τὸ ἐν τοῦ εὐσχήμονος Ἰωσήφ, τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, καὶ τὸ ἄλλο τοῦ μακαρίου Νικόδημου, οἱ ὁποῖοι, καθὼς λέγει τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὑπῆρξαν οἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλόθεοι ἐνταφιασταὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπ' οὗ ἐνεταφίασε μὲ τὸν Νικόδημον τὸν Κύριον ἡμῶν εἰς τὸ ἰδικόν του καινὸν μνημεῖον,

τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε μέσα εἰς τὸν κήπὸν του, ὁ δὲ Κύριος ἀνέστη, μετὰ ταῦτα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνταφιασθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τοιοῦτον θεοδέγμονα καὶ Πανάγιον Τάφον, ἀλλ' ἀπὸ μεγάλῃν ἀγάπην, καὶ εὐσέβειαν καὶ ζῆλον ἀληθινὸν πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Κυρίου αὐτὸς καὶ ὁ Νικόδημος σκαλίζουσιν ἐδῶ μέσα εἰς τὴν πέτραν τὰ μνήματα, τὰ ὁποῖα βλέπετε, ὅπου μετὰ ταῦτα, πιστῶς καὶ θεαρέστως ζήσαντες καὶ πολιτευθέντες, ἐνεταφιάσθησαν.

Ἀπερχόμενοι δὲ ἐκεῖθεν πρὸς τὸ πανάγιον καὶ ζωοδόχον Μνῆμα, καὶ περικυκλῶντες αὐτὸ τρεῖς, ψάλλομεν τὰ κάτωθεν Τροπάρια.

Εἰς ἤχον δ'. πρὸς τὸ, Ἦθελον δάκρυσιν.

Αδάμ τὸν πάλαι θανατωθέντα, παραβίσει, Δέσποτα, τὸν προπάτορα, ζωῆς, ἀθάνατε, σὺ θανάτῳ, θανατώσας θάνατον, παντοδύναμε· κάμε, Σωτὴρ, νεκρωθέντα, ζωώσας ἀνάστησόν με· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Βάθει χρημάτων σου τῶν ἀρρήτων, ἐκουσίως, Λόγε, θάνατον ἤνεγκας, ἵνα ζωώσης με νεκρωθέντα, διὰ τὴν παράβασιν τοῦ προπατόρος, νέος Ἀδάμ χρηματίσας, νεοῦργησόν με σοὶ κράζειν· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Γένους βροτείου τὴν σωτηρίαν, ὅπως ἀπεργάσῃ, ὦ πολυεύσπλαχνε, βροτὸς ἐγένου ἐν ἀληθείᾳ, πάθη φέρων, Σῶτερ, τὰ ἐπονείδιστα. ἐκὼν θανὼν τε παρέχεις, ζωὴν τοῖς σοὶ μελωδοῦσι· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Δάκρυα ἔρραινον, Ζωοδότα, Ἰωσήφ εὐσχήμων καὶ ὁ Νικόδημος,

φέροντες, Κύριε, ἐπὶ ὤμων, ὡς νεκρὸν ἐν μνήματι τὸν ἀθάνατον· ὁ ἄδην, Σῶτερ, νεκρώσας, καὶ τὰ ἐμὰ νέκρωσον πάθη. Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Εδυσ ἐν τάφῳ, ὃν ἀπ' αἰῶνος, ὁ νοητὸς ἥλιος σὺ προώρισας, πλάστα τῶν ὄλων, καὶ ἀπειργάσω, τοῦτον φωτοφόρον, ὡς παντοδύναμος· ὃν προσκυνοῦντες ἐκ πόθου, σοὶ κράζομεν, ζωοδότα. Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ζόφος καὶ γνόφος, ἀγλὺς καὶ σκότος, τῶν Ἑβραίων κόρας δεινῶς ἡμαύρωσεν, ὅθεν οὐκ ἔγνωσαν τί ποιοῦσι, τὴν ζωὴν τῷ ξύλῳ σε προσηλώσαντες, καὶ τῇ ταφῇ παραδόντες, συκοφαντοῦσιν ὡς πλάγεν· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ηλθες εὐσπλάγγνω, Χριστέ, ῥοπῇ σου, δι' ἡμᾶς, εὐσπλάγγνε, καθ' ἡμᾶς γεγονώς· σταυρὸν καὶ θάνατον κατεδέξω, τελεῖς ἐν τάφῳ ἡ τῶν ἀπάντων ζωὴ· ὃν φωτοφόρον εἰργάσω, καὶ ὄλβιον ἀπεδείξω· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Θέλων ὑπέστης θάνατον, Σῶτερ, καὶ εἰς ἄδου, Δέσποτα, καταβέβηκας· καινῷ δὲ μνήματι τὸ σὸν σῶμα, Ἰωσήφ ἀπέθετο καὶ Νικοδήμους· κάμου δεινὰ οὖν ἀπόθες, βουλευματα, ὅπως κράζω· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ιαμα γέγονε τοῖς ἀνθρώποις, τὸ ἐκ τῆς πλευρᾶς σου ῥεῦσαν αἷμα, Σωτὴρ· ζωὴ καὶ ἐγερσις τοῖς θανοῦσιν, ὁ σὸς, Σῶτερ, θάνατος ἀνα-

δέδεικται· ὅθεν κυκλοῦντες σὸν τάφον, κραυγάζομέν σοι ἐν πίστει· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Καινῷ μνημείῳ ὁ Ἰωσήφ τε, σὺν τῷ Νικοδήμῳ φόβῳ κατέθετο, ἵνα τὴν πάλαι διαφθαρεῖσαν, βροτεῖαν φύσιν καινοποιήσῃς, Σωτὴρ· οἱ διὰ σοῦ θεωθέντες, σοὶ μέλλομεν κατὰ χρέος· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Λίθος καλύπτει ζωὴς τὴν πέτραν, καὶ τάφος κρύπτει σε τὸν ἀχώρητον· σφραγὶς ἐπικείται σῶ μνημείῳ, καὶ φυλάττει κλειθρα τὸν ἀπερῆραπτον· τάφον τηρεῖ κουστωδία, ἀλλ' ἡμεῖς πόθῳ βοῶμεν· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Μύρα προσέφερον Μυροφόροι, ὡς νεκρὸν μυρίσαι σε τὸν ἀθάνατον· φωνῆς δὲ ἤκουον τοῦ ἀγγέλου, ἀναστάντα τάφου αὐταῖς κηρύττοντος. Μετέβαλον οὖν τὸν θρήνον, καὶ χαρμωδῶς ἐβόων· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Νέκρωσιν ἄδης ὑπέστη, Σῶτερ, ἐκουσίως νέκρωσιν ὑποστάντος σου· κτείνεις τὸν δράκοντα τὸν ἀρχαῖον, τὸν τὴν Εὐὰν πάλαι ἐξαπατήσαντα. Ἀδάμ χορεύει σὺν ταύτῃ, ῥυσθεὶς τῶν ἄδου ταμείων· Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ξένην μορφήν τὴν τοῦ ἀρχαγγέλου, κουστωδεῖα βλέψασα ἡ τηρεῖ· σά σε, ξένως ἀστράπτουσιν λευκοφόρον, καὶ τὸν μέγαν λίθον ἀπὸ

τοῦ μνήματος, φρικτῷ σεισμῷ κυλισθέντα, σεισθεῖτα ἀπενεκρώθη.
Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ολβιον ἐδειξας, ζωοδότα, τὸν σὸν τάφον ἅμα καὶ φωτοπάροχον·
σύ γὰρ ἐτέθης σαρκὶ ἐν τούτῳ, ἡ ζωὴ τῶν πάντων καὶ φῶς τὸ ἄδυ-
τον· ὃ παρεστῶτες κυκλοῦμεν, καὶ σοὶ βοῶμεν ἐκ πόθου· Δόξα,
Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, Δόξα σοι.

Πρῶτ' δραμοῦσαι αἱ Μυροφόροι τῆς μιᾶς σαββάτων, μύρα βαστά-
ζουσαι, σοῦ, ὃ ἀκένωτον Σῶτερ μύρον, ἐκμυρίσαι σῶμα πόθῳ
σπουδάζουσαι· ἀλλ' ὦφθη ἄγγελος ταύταις, ἡγέρθη Κύριος λέγων·
Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, Δόξα σοι.

Ράβδον δυνάμειος καὶ ἰσχύος, ἀναστὰς ἐκ τάφου δώρησον, Κύριε,
τοῖς σοῖς ἰκέταις καὶ ἐκλεκτοῖς σου, καὶ τὴν εἰρήνην, Σῶτερ, πρυ-
τάνευσον, ἵνα ἐν πίστει σωθέντες, βοῶμέν σοι γηθοσύνως· Δόξα,
Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Σὸν τάφον, Σῶτερ, ἀνευγμένον, μαθηταὶ ἰδόντες καὶ τὰ θθόνια,
τό τε σουδάριον χωρὶς τούτων, ἐντετυλιγμένον εἰς τόπον κείμενον,
ἐπέστησαν ὡς ἀνέστης, καὶ πόθῳ σοὶ ἀνεβδῶν· Δόξα, Κύριε, τῇ
ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Τόφου σε, Σῶτερ, ἐξαναστάντα, μαθηταὶ ἰδόντες χαρᾶς ἐπλήσθη-
σαν· οὓς ἐξαπέστειλας εἰς τὰ ἔθνη, τοῦ κηρύττειν, Λόγε, τὴν σὴν

ἀνάστασιν· ὑφ' ὧν ἡμεῖς φωτισθέντες, σοὶ ψάλλομεν γηθοσύνως·
Δόξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Υμνοῦμεν, Σῶτερ, τὴν ἔγερσίν σου, προσκυνοῦμεν τάφον τὸν ζωη-
φόρον σου· ὃν ἐδωρήσω ἡμῖν, οἰκτίρμον, ἀβραβῶνα ὄντως τῆς βα-
σιλείας σου· ὃ παρεστῶτες ἐν φόβῳ, σοὶ μέλπομεν ἐκβοῶντες· Δόξα,
Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Φαιδρὸς ὡς ἥλιος ἀνεδείχθη, ὁ σὸς τάφος, Κύριε, σὲ δεξάμενος,
δόξης τὸν ἥλιον ὑποδύντα, καὶ ἐν τούτῳ, Σῶτερ, τριημερεύσαντα·
ὃς θαυμασιῶς καταυγάζει τοὺς σοὶ πιστῶς μελωδοῦντας· Δόξα, Κύ-
ριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Χάριν ἀέναν, χριστοφόροι, βρύουσιν ἐκ τάφου τοῦ θεοδέγμονος,
Χριστοῦ ἐγέρσει τῇ ζωηφόρῳ, δεῦτε ἀρυσώμεθα καὶ βοήσωμεν· ὁ
ἀναστὰς ἐκ τοῦ τάφου, σῶσον ἡμᾶς σοὶ βοῶντας· Δόξα, Κύριε, τῇ
ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Δόξα.

Ψάλλοντας δέξαι ἡμᾶς, οἰκτίρμον, καὶ δοξολογοῦντας περὶ τὸν τά-
φον σου· λύσιν τε δίδου ἀμπλακημάτων πᾶσι τοῖς προστρέχουσι
μετὰ πίστεως, τῷ ζωοδότῳ σου τάφῳ, καὶ μετὰ φόβου βοῶσι· Δό-
ξα, Κύριε, τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Καὶ νῦν.

Ὁ πολυεύσπλαγχνε καὶ οἰκτίρμον, τῇ χάριτι τάφου τοῦ ζωηφόρου
σου, ψυχῆς καὶ σώματος ῥῶσιν δίδου, τοῖς προσκυνηταῖς σου καὶ

τὴν εἰρήνην σου, τῆς σῆς Μητρὸς ἰκαισίαις, μεθ' ἧς σοι πόθῳ βεῶ-
μεν· Δόξα, Κύριε τῇ ταφῇ σου καὶ τῇ ἀναστάσει σου.

Καὶ εὐθὺς ὁ Διάκονος, καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι· Ὁ Ἱερεὺς, τὸ Εὐαγγέ-
λιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα. Ὁ Διάκο-
νος, πρόσχωμεν.

Τῇ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ
Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον, λέγοντες· Κύριε, ἐμνή-
σθημεν ὅτι ὁ πλάνος ἐκεῖνος εἶπεν, ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἐγείρομαι. Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης
ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐ-
τόν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ὅτι ἠγέρθη ὁπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ
ἐσχάτη πλάνη χειρὼν τῆς πρώτης. Ἐφ' ἧς αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, ἔ-
χετε κουστωδιάν, ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. Οἱ δὲ πορευ-
θέντες ἡσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς
κουστωδίας. Ὅψι δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββά-
των, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν
τάφον. Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· Ἄγγελος γὰρ Κυρίου
καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας
καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ· ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ
ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὥσει χιῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθη-
σαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὥσει νεκροί. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγε-
λος εἶπε ταῖς γυναῖξί· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γάρ, ὅτι Ἰησοῦν τὸν
ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρθη γάρ, καθὼς εἶπε·
δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. Καὶ ταχὺ πορευθεῖ-
σαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ
ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἴ-
πον ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ
χαρᾶς μεγάλης, ἐδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Ὡς δὲ

ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ἀπ-
ήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίρετε. Αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν
αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ
Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου,
ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κακεῖ με ὄψονται. Πορευομέ-
νων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ τινες τῆς κουστωδίας, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν,
ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα, καὶ συναχθέντες
μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἰκανὰ
ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἶπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλεψαν αὐτόν, ἡμῶν κοιμωμένων· καὶ ἐὰν
ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτόν, καὶ ὑμᾶς
ἀμερίμους ποιήσομεν. Οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς
ἐδιδάχθησαν· καὶ διεφθάρθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι
τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἑνδεκα Μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαί-
αν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἰδόντες αὐτόν
προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς,
ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
γῆς· πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐ-
τοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύ-
ματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα, ὅσα ἐνετειλόμην ὑμῖν·
καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ λαὸς, Δόξα σοι Κύριε, δόξα σοι.

Εἶτα ὁ Διάκονος τὰς προδηλωθείσας συνήθεις αἰτήσεις.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην ἐκφωνῶς.

Δέσποτα φιλόνητο, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν,
ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον· ὃ διὰ τὴν ἡ-
μετέραν σωτηρίαν ἐκουσίως παθὼν, καὶ ἐν τῷ παναγίῳ τούτῳ Μνή-

ματι ὑπὸ Ἰωσήφ καὶ Νικοδήμου σαρκὶ τεθεὶς ὡς νεκρὸς, νέκρωσον τὰ ψυχοφθόρα πάθη τῆς σαρκὸς ἡμῶν, καὶ θάψον διὰ τῶν ἀγαθῶν λογισμῶν τὰ πονηρὰ διαβούλια· ὁ τῇ τριήμερῳ σου καὶ ἐνδόξῳ ἀναστάσει τὸν πεπτωκότα Ἀδὰμ παγγενῇ ἀναστήσας, ἀνάστησον ἡμᾶς κατολισθήσαντας τῇ ἁμαρτίᾳ, μετανοίας τρόπους ὑποτιθέμενος· ὁ τοὺς μαθητάς σου χαρᾶς ἀπείρου πλήσας ἐν τῇ σῇ ἀναστάσει, ἔμπλησον καὶ ἡμῶν τὰς καρδίας πνευματικῆς εὐφροσύνης, τὴν ἐκ τῆς ἁμαρτίας λύπην ἡμῶν διασκεδάζων· ὁ τοῖς μαθηταῖς σου καὶ τοῖς Ἀποστόλοις σου τὴν εἰρήνην σου δωρησάμενος, καὶ ἡμῖν τὴν εἰρήνην σου δώρησαι· ὁ ἐν τῇ ἀναστάσει σου φωτὸς πληρώσας τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ καταχθόνια, φώτισον ἡμᾶς τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου· ὁ τοὺς ἀπ' αἰῶνος νεκροὺς ἀναστήσας, ἀνάστησον καὶ ἡμᾶς ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει ἐνδόξως, καὶ καταξιώσον προῦπαντῆσαι σοὶ ἐν νεφέλαις σὺν τοῖς ἁγίοις σου· ὁ τὸν ἐνδοξόν σου τοῦτον οἶκον εὐδοκήσας ἀνεγερθῆναι εἰς τιμὴν καὶ δόξαν πῆς σῆς ὑπερενδόξου ἀναστάσεως, καὶ οὐρανὸν πολύφωτον ἀναδείξας, στερέωσον αὐτὸν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαύστως προσαγομένους σοὶ δεήσεις· πρεσβεύεις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, χάριτι τοῦ παναγίου σου καὶ ζωοδόχου Τάφου, προστασίαις τῶν παμμεγίστων Ταξιάρχων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, ἰκεσίαις τῶν θείων σου μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων Μυροφόρων, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

Ἐπιστρέφοντες δὲ εἰς τὸ Καθολικόν, ψάλλομεν τὰ ἀπ' ἐναντι Τροπάρια.

Εἰς ἤχον δ'.

Κς τοῦ ἄνω στερεώματος τὴν εὐπρέπειαν, καὶ τὴν κάτω συναπέδειξας ὡραιότητα, τοῦ ἁγίου σκηνώματος τῆς δόξης σου Κύριε· κραταίωσον αὐτὸν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαύστως προσαγομένους σοὶ δεήσεις, διὰ τῆς Θεοτόκου, ἥ πάντων ζωὴ καὶ ἀνάστασις.

Ἐτερον, πρὸς τὸ, Ἐπεφάνης σήμερον.

Οὐρανὸς πολύφωτος ἡ ἐκκλησία, ἀνεδείχθη ἅπαντας φωταγωγοῦσα τοὺς πιστούς· ἐν ᾧ ἐστῶτες κραυγάζομεν· τοῦτον τὸν οἶκον στερέωσον, Κύριε.

Εἶτα ἡ ἐπόλυσις οὕτω:

Δόξα σοὶ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. Ὁ τὴν ἐκούσιον καὶ τριήμερον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρὸς, χάριτι τοῦ παναγίου σου καὶ ζωοδόχου Τάφου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός. Καὶ τὸ, δι' εὐχῶν.

Ἄγγελοι ἀοράτως αἰεὶ φόβῳ κυκλοῦσι τὸν ἅγιον τοῦ Κυρίου Τάφον, κτλ.

Οἱ κδ'. πενθοχαρμόσυνοι πρὸς τὸν πανάγιον καὶ
ζωοδόχον τοῦ Σωτῆρος Τάφον οἴκοι.

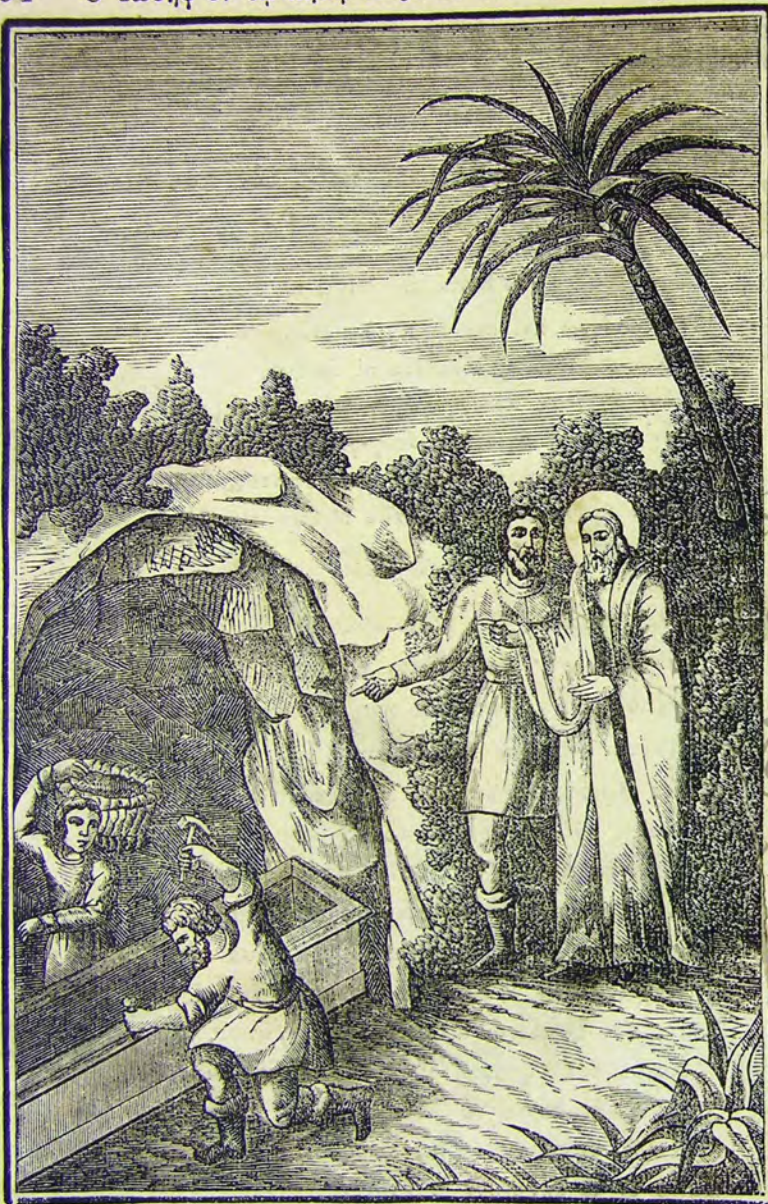
Τὸ Κοντάκιον. Ήχος πλ. δ'.

Τῷ ζωοδόχῳ καὶ σεπτῷ Κυρίου Μνήματι
Νῦν παρεστῶτες εὐλαθείᾳ οἱ ἀνάξιοι,
Σὺν ἀγγέλοις προσαγάγωμεν θεῖους ὕμνους·
Ἰν' ὡς ἔχον ἀγιότητα ἀσύγκριτον,
Ἀγίασῃ καὶ ἡμᾶς τούτῳ προσπίπτοντας,
Καὶ κραυγάζοντας· Χαῖρε Μνήμα τρισόλβιον.

Ὁ Οἶκος.

Αγγελοι ἀοράτως αἰεὶ φόβῳ κυκλοῦσι Χριστοῦ τὸν παμμακά-
ριστον Τάφον (ἐκ γ'). καὶ τοῦτον ὡς θρόνον θεοπρεπῆ καὶ πηγὴν
φωτὸς βλέποντες, ἐξίστανται καὶ ἵστανται, μελωδοῦντες πρὸς
αὐτὸν τριαῦτα.

Χαῖρε Χριστοῦ ὁλόφωτον Μνήμα,
Χαῖρε ἐχθροῦ νοητοῦ τὸ πῆμα,
Χαῖρε γῆς ἀπάσης τὸ μόνον ἀπάνθισμα,
Χαῖρε ὀρθοδόξων πάντων τὸ ἀγλαΐσμα.
Χαῖρε τράπεζα βαστάζουσα ὥσπερ θῦμα τὸν Χριστὸν,
Χαῖρε κρήνη ἢ βλαστάνουσα τοῖς πιστοῖς τὸν ἰλασμόν.
Χαῖρε ὅτι ἐν μέσῳ οἰκουμένης τυγχάνεις.
Χαῖρε ὅτι τῇ δόξῃ οὐρανὸν ὑπερβάλλεις.
Χαῖρε ζωῆς ἀθανάτου κάτοχε.
Χαῖρε πηγὴ ἀφθαρσίας πάροχε.
Χαῖρε ἐν ᾧ ἐκηδεύθη ὁ κτίστης,
Χαῖρε δι' οὗ ἐφωτίσθη ἡ κτίσις,
Χαῖρε Μνήμα τρισόλβιον.

Ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ.
Ματθ. κζ'. 60. Μάρκ. ιε'. 46. Λουκ. κγ'. 53. Ἰωάν. ιθ'. 41.

Γνώσει θεία ἐπέγνω Ἰωσήφ ὁ εὐσχήμων τὸ μέγα τῆς σταυρώσεως ἔργον· διὸ καὶ Πιλάτῳ προσελθὼν ἔφησε· δός μοι τὸ ἄχραντον τοῦ Κυρίου σῶμα. Ὡς δὲ ᾐτήσατο καὶ ἔλαβε, τῷ καινῷ μνημείῳ ἐναπέθετο, κραυγάζων πρὸς τὸν Τάρον οὕτω.

Χαῖρε, παθῶν τοῦ Σωτῆρος τέλος,

Χαῖρε, πιστῶν χαρμόσυνον μέλος.

Χαῖρε, ἀφθαρσίας βροτῶν ἐργαστήριον,

Χαῖρε ἀνταρσίας ἐχθρῶν ἀμυντήριον,

Χαῖρε οὐρανὲ ἐπίγειε, Θεοῦ θρόνον ἐκτυπῶν,

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις ἡ ζωήρρητος κρήνη,

Χαῖρε, ὅτι ἐγένου τοῦ Χριστοῦ θεία κλίνη.

Χαῖρε, Σιών τῆς ἁνῶ ἀνάκτησις,

Χαῖρε, πιστῶν βεβαία ἀνάκλισις,

Χαῖρε, κρατὴρ πλήρης θεολογίας,

Χαῖρε, λυτὴρ πάσης ἀμφιλογίας,

Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

Ἐλάβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ὀθονίους μετὰ τῶν ἀρωμάτων.
Ἰωάν. ιθ.' 40. Ματθ. κζ.' 59. Μάρκ. ιε.' 46. Λουκ. κγ.' 53.

Δύναμιν σου τὴν θείαν Ἰωσήφ κεκτημένος, ἀπέβαλε τὸν σῶ-
τον Ἑβραίων καὶ Σταυροῦ τὸ σῶμα τὸ σὸν καθελὼν σὺν τῇ Νι-
κοδήμῳ, συμυρναλῶν, Χριστὲ, ἤλειψε μεθ' οὗ σεπτιῶς κηδεύσας
σε, ἐφαλλεν ἐν πόθῳ Ἀλληλουϊα.

Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ Τάφου. Ματθ. κζ. '61. Μάρκ. ιε. '47. Λουκ. κγ. '55.

Κλαίουσα ἡ Παρθένος ἐν ψυχῇ τὴν ρομφαίαν τῆς λύπης, Συμε-
ων ὡς προέφη, τῷ τάφῳ τοῦ υἱοῦ παρεστῶσα γοερώς ἐκλαίει, καὶ
τοῦτον καταβρέχουσα τοῖς δάκρυτιν, ἐτεβόα τοῦτα.

Χαῖρε δι' οὗ ἡ γὰρὰ προῆλθε,

Χαῖρε, δι' οὗ ἡ φθορά παρῆλθε,

Χαῖρε, εὐσεβῶν βάσις τε καὶ καὶ στήριγμα,

Χαῖρε, δυσσεβῶν πτώσις τε καὶ σύντριμα.

Χαῖρε, Τάφε παμμικχάριστε τοῦ υἱοῦ μου τοῦ Χριστοῦ,

Χαῖρε, θάλαμπε περπνότητε τοῦ νυμφίου νοητοῦ.

Χαῖρε, καὶ γὰρ συνέσχες τὸν συνέχοντα πάντα,

Χαῖρε, οὐ γὰρ κατέσχες τὸν διέποντα πάντα,

Χαῖρε, ἀστὴρ ἑμπαίνων τὸν ἥλιον,

Χαῖρε, φωστὴρ αὐγάζων ὑψήλιον.

Χαῖρε, πυρὸς ἀπροσίτου δοχεῖον,

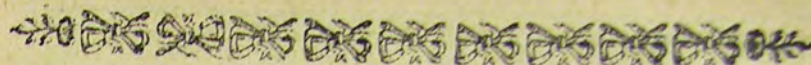
Χαῖρε, φωτὸς ἀνεσπέρου ταμεῖον,

Χαῖρε, Μνημα τριτοῦ βιον.

« Ὑποτρέψαται δέ, ἡτοίμασαν ἀρώματα κτλ. Λουκ. κγ. 53.

Ζάλην ἔχουσαι λύπης μυροφόροι γυναῖκες, οὐκ ἤθελον τοῦ τά-
φου ἀποστῆναι· τὴν χαράν γὰρ ἐν ἑαυτῷ ἐκρυπτε, διὸ καὶ παννύ-
χιον συνθηρνεῖν τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐσπειυδον· ἀλλ' ἵνα κατὰ νό-
μον σαββατίσωσιν, ὑπέστρεψαν βοῶσαι οὕτως· Ἀλληλούια.

Συνήχθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον λέγοντες. Ματθ. κζ. '62

Ηκουσαν χριστοκτόνοι, σοῦ, Χριστέ, προειπόντος αὐτοῖς, ὡς ἐκ νεκρῶν ἐγερθήσῃ· καὶ δραμόντες πρὸς Πιλάτον ᾔτησαν τὸν Τάφον ὑσφραγισθῆναι, καὶ τῇ κουστωδίᾳ τηρηθῆναι· ἀλλ' ἡμεῖς τούτῳ παριστάμενοι, ἐκβοῶμεν πόθῳ.

Χαῖρε, τὸ ἔμειζον προσκυνημάτων,

Χαῖρε, τὸ βλύζον ρεῖθρα θαυμάτων.

Χαῖρε, κλονουμένων ἀκλόνητον ἔρεισμα,

Χαῖρε, Ἐκκλησίας τὸ ἄπειστον ἔδρασμα.

Χαῖρε, κράτος τῆς θεότητος ἀπαστρέψαν ὑπὸ γῆν,

Χαῖρε, πλήρωμ' ἀγιότητος ἀγιάσαν πᾶσαν γῆν.

Χαῖρε, τοὺς κοπιόντας ἀγίους ὁ στηρίζων,

Χαῖρε, πεφορτισμένους πιστοὺς ἀνακουφίζων.

Χαῖρε, δι' οὗ οἱ Ἑβραῖοι ἐξώσθησαν,

Χαῖρε, δι' οὗ ἔθνη ἐκκληρώθησαν.

Χαῖρε, τοῦ ἄδου ἦττα καὶ πικρία,

Χαῖρε, τῶν βροτῶν πάντων σωτηρία.

Χαῖρε, Μνημα τρισόλβιον.

« Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν Τάφον μετὰ τῆς κουστωδίας. Ματθ. κζ.' 66.

Θεμάχοι ὀφθέντες, χριτοκτόνοι ὑπῆρξαν τῷ θένῳ αἱ λαὶ
τῶν Ἑβραίων οἱ καὶ σφραγίσαντες τὸν Τάφον, κύκλῳ σε κουστω-
δίᾳ ὡς νεκρὸν ἐφύλαττον, καὶ πλάνον ἐδυσπῆμουν σε, μακρόθυμη,
μὴ συνέντες λέγειν· Ἀλληλούια.

— « Ἄγγελος γὰρ καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ ». Ματθ. κη. ' 2.

Ἰδὼν φῶς οἱ τηροῦντες, οὐρανόθεν ἀστράψαν, ἀρρήτως ἐν τῷ τάφῳ Κυρίου καὶ τὸν λίθον ἐκ τούτου σεισμῷ ἀποκυλισθέντα θεασάμενοι, ἐξέστησαν καὶ ἐφριζαν ὡς νεκροὶ γενόμενοι· τῷ δὲ Τάφῳ Κεντηρίων ἔφη.

Χαῖρε, ἡ δόξα τῶν σωζομένων,

Χαῖρε, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων,

Χαῖρε, χριστωνύμου λαοῦ τὸ κραταίωμα,

Χαῖρε, πενομένων ἀκένωτον δώρημα.

Χαῖρε, ὅτι ἐγκατώκισται ἡ θεότης ἐπὶ σοί,

Χαῖρε, ὅτι ἐγκαλλώπισται τῆς Σιών βάρις ἐν σοί,

Χαῖρε, ὁ πάντα ρύπον ἐκ ψυχῶν ἀποπλύνων,

Χαῖρε, ὁ πάντα βέλη τοῦ ἐχθροῦ ἀπαμβλύνων,

Χαῖρε, δι' οὗ ἐλύθη κατὰκρίσις,

Χαῖρε, δι' οὗ ἐδείχθη ἀνάστασις,

Χαῖρε, ἐν ᾧ εὐσεβεῖς βεβαιοῦνται,

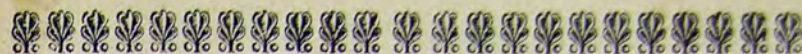
Χαῖρε, ἐν ᾧ δυσσεβεῖς καθαιροῦνται.

Χαῖρε, Μνήμα τρισόλβιον.

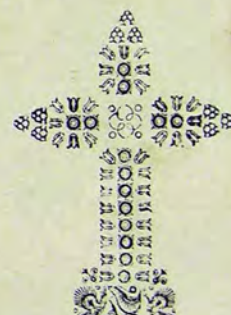

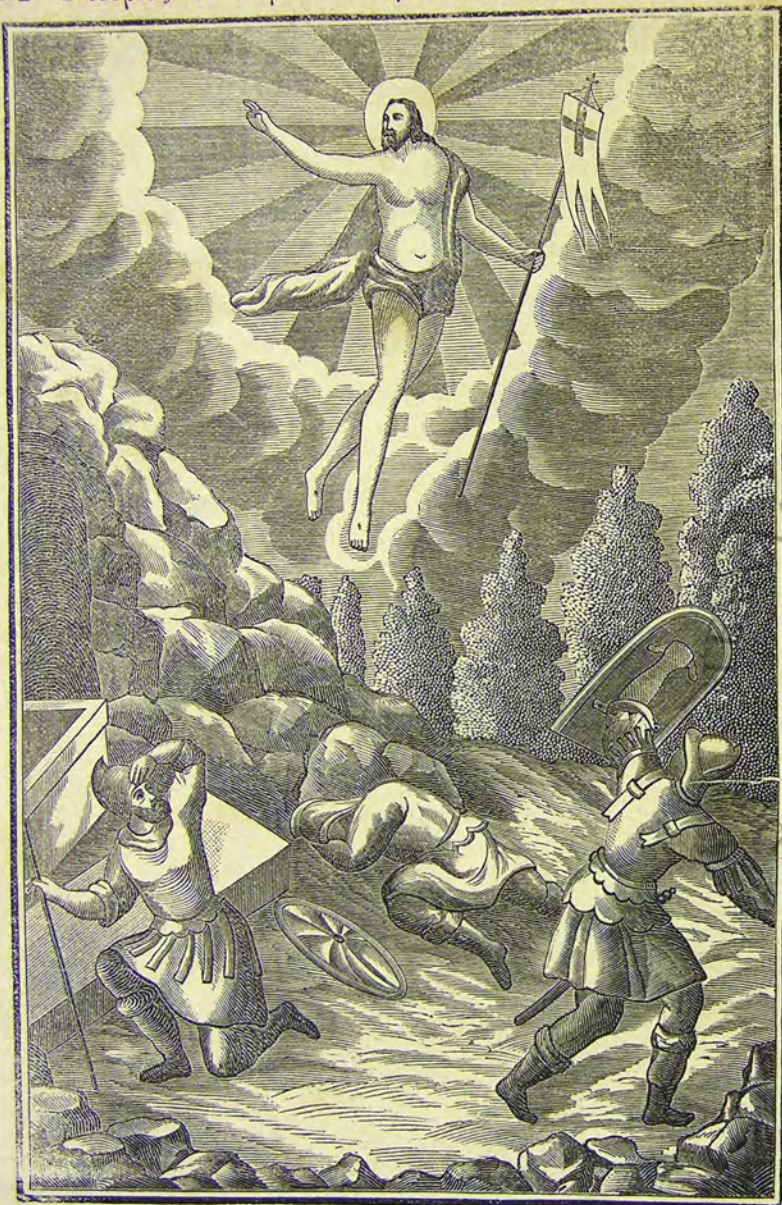

α Ἰδοὺ τινες τῶς κουτωδίας ἐπιβάντες εἰς τὴν πόλιν ἀπηγγείλον τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. Ματθ. κη, 11.

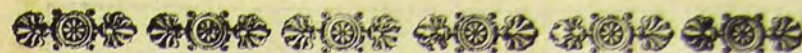

Κήρυκες γεγονότες οἱ τηροῦντες τὸν Τάφον, ὑπέστρεψαν εἰς πόλιν ἁγίαν, ἀπαγγέλλοντες τρανωῶς Ἰουδαίοις ἅπασιν, ὅτι ἐν τῷ Τάφῳ ἐναργῆ εἶδον θαύματα· ἀλλ' αὐτοὶ κενὰ πάλιν φθόνῳ ἐμελέτησαν, καὶ οὐ συνῆκαν λέγειν· Ἀλληλοβία.

Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαθεν. Ἰωάν. ἀ.
Ἀφείλε Κύριος ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ παντὸς προσώπου. Ἠσαΐας κέ. 8.

Δόμψας ἀπὸ τοῦ Τάφου φωτισμὸν εὐφροσύνης, ἐδίωξας τὸ
σκότος τῆς λύπης· καὶ γὰρ ἀναστὰς τριήμερος, πᾶν, Σῶτερ, ἀπὸ
γῆς ἀφείλες δάκρυον· ἡμεῖς δ' οἱ φωτισθέντες τῷ σῶ Τάφῳ χαρμο-
σύνης ἐκβοῶμεν ταῦτα.

Χαῖρε, γὰρὰ γένους τῶν ἀνθρώπων,
Χαῖρε, φθορὰ ἐχθρῶν πολυτρόπων.
Χαῖρε, τῶν ἐν νότοις ἱάμα σωτήριον,
Χαῖρε, τῶν ἐν ᾄδου ψυχῶν ἱλαστήριον.
Χαῖρε· σοὶ γὰρ ἐνεδύθημεν, γυμνωθέντες τῷ Ἀδάμ·
Χαῖρε· σὺ γὰρ ἠφθαρτίσθημεν, νεκρωθέντες τῷ Σατάν.
Χαῖρε, ὃν περ τὸ κῆτος Ἰωνᾶ εἰκονίζει,
Χαῖρε, ὃν περ ὁ λάκκος Ἰωσήφ σαφηνίζει.
Χαῖρε, γωλῶν σφυρὰ ἀνορθούμενος,
Χαῖρε, καλῶν πλημμύραν δωρούμενος.
Χαῖρε, πληρῶν εὐσεβεῖς εὐωδίας,
Χαῖρε, ζωγρῶν δυσσεβεῖς ἐξ ὀγνοίας,
Χαῖρε Μνῆμα τρισόλβιον.

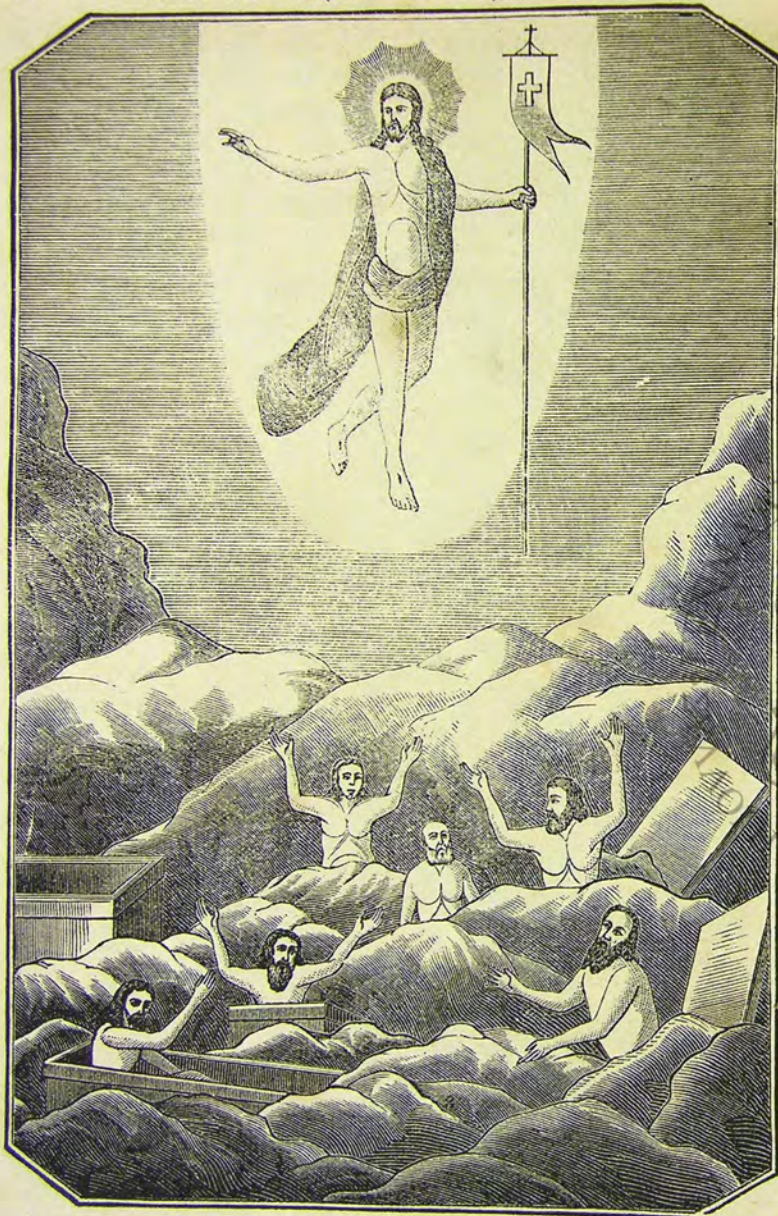

Ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, γυμνὸς ἐλθόντες, ἐκλεψάν αὐτόν κτλ. Ματθ. κή. 12.

Μάτην οἱ τῶν Ἑβραίων ἐμελέτησαν δῆμοι τὴν ἔγερσιν Χρι-
στοῦ ἀθετῆσαι. εἰ γὰρ καὶ ἱκανὰ τοῖς στρατιώταις ἔδωκαν ἀργύ-
ρια, ἀλλ' ὁ Λογγίνος ταύτην τρανῶς ἐκήρυττεν, ἀρόβως κτά-
ζων· Ἀλληλούϊα.

« Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις. Ἡσαΐας.
 « Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Ν ἂν ἔδειξε χάριν, ἀναστὰς ἐκ τοῦ Τάφου, Χριστὸς ἡμῖν τοῖς
 ὑπ' αὐτοῦ φωτισθεῖσι, νεκρῶν προσδοκῶν ἀνάστασιν, ζωὴν τ' αἰῶ-
 νος μέλλοντος, καὶ φῶς ἄληκτον· οὐ περ τὸν Τάφον βλέποντες, ἐν
 πόθῳ μελωδοῦμεν οὕτω.

Χαῖρε, ἀνάστασις πεπτοκότων.

Χαῖρε, ἡ ἄρεσις ἐπταικόντων.

Χαῖρε, ὁ πηγάζων πᾶσι τὴν εὐσέβειαν,

Χαῖρε, ὁ σκεδάζων ἐθνῶν τὴν δυσσέβειαν.

Χαῖρε, ὅτι ἐμπιπλώμεθα ἐν σοὶ πᾶσιν ἀγαθοῖς.

Χαῖρε, ὅτι ποτιζόμεθα τῶν χειμάρρων σῆς τρυφῆς.

Χαῖρε, ὃν εἰκονίζει ἡ σεπτὴ κολυμέτῃρα,

Λαῖρε, οὐ περ ἐκβλύζει τῶν χαρίτων τὰ ρεῖθρα.

Χαῖρε, ἐν ᾧ ἐτάφη ἀθάνατος,

Χαῖρε, δι' οὗ ἡλάνθη ὁ ἴάνατος.

Λαῖρε, δι' οὗ φωταυγείται ἡ κτίσις.

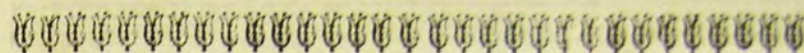
Χαῖρε, δι' οὗ προσκυνεῖται ὁ ρύοτης.

Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

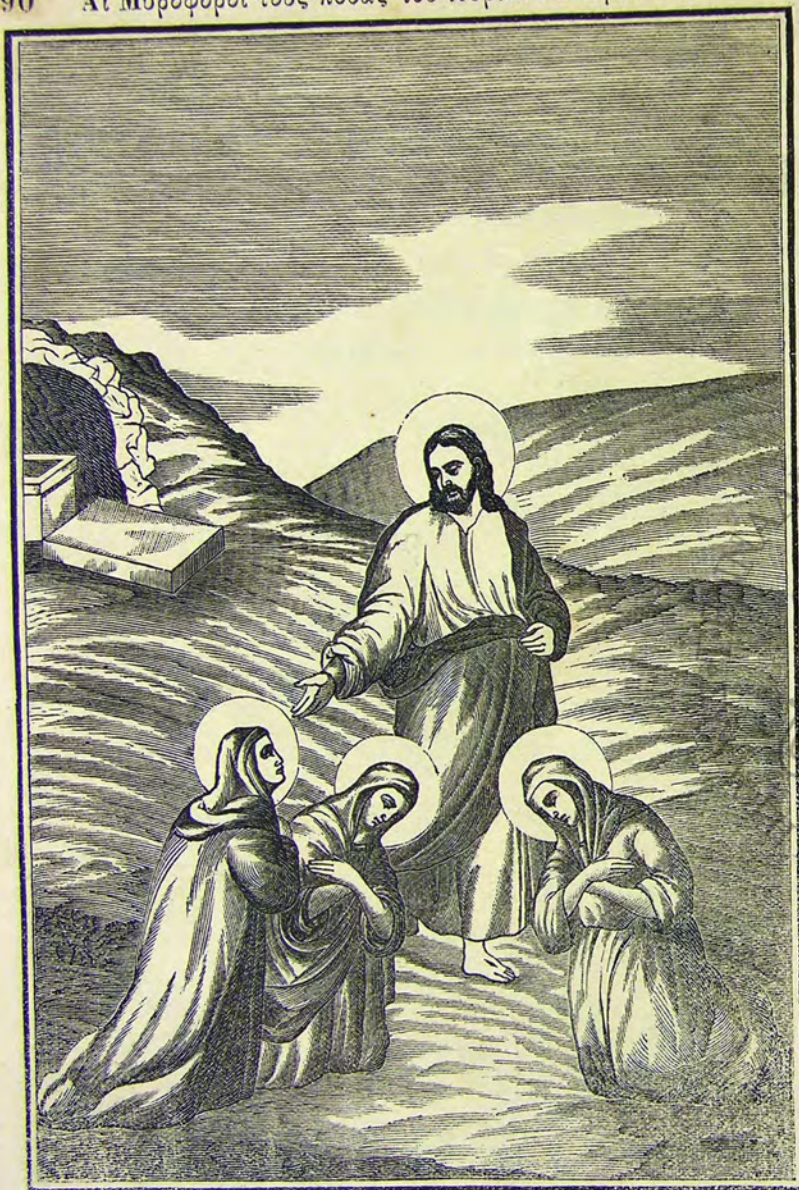

— « Ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ ». Ματθ. κή. 2.

 ἐνὸν θαῦμα ἰδοῦσαι, ἐξενίσταντο λίαν πρῶτ αἱ Μυροφόροι ἐλθοῦσαι· ὁ γὰρ πρὸς τῇ θύρᾳ ὢν τοῦ Τάφου μέγας σφόδρα λίθος, τῷ φρικτῷ σεισμῷ ἀποκεκλύλισται· Ἄγγελος δ' ἐν τούτῳ ἐπεκάθητο, ταύταις βοᾶν τὸ, Ἑλληλούια.

Καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· χαίρετε, Αἱ δὲ προσελθούσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. Ματθ. κη. 8.

Ὁλος χαρὰ ὑπάρχων, καὶ πληρὴ εὐφροσύνης, τὸ, χαίρετε, Μυροφόροις ἔφη· αἱ δὲ τοὺς σούς παναγράντους πόδας κρατήσαι, σεπτῶς ἐν δάκρυσιν ἡσπάζοντο, καὶ πόθῳ πρὸς τὸν Τάφον εἶπον.

Χαῖρε, παράκλησις τῶν πενθούντων,

Χαῖρε, ἡ ῥῶσις τῶν ἀσθενούντων.

Χαῖρε, Ἀποστόλων παγκόσμιον κήρυγμα,

Χαῖρε, ὕμνογράφων φωτισμὸς καὶ στήριγμα.

Χαῖρε, ὅτι τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ διατρανοῖς,

Χαῖρε, ὅτι τὴν κατάπτωσιν τοῦ Ἀδάμ ἐπανορθοῖς.

Χαῖρε, τῶν ὀπισθούτων ὁ ταχὺς ἀναιρέτης,

Χαῖρε, τῶν δισπιστούντων ὁ γλυκὺς ὁδηγέτης.

Χαῖρε, ἐν ᾧ εὐσεβεῖς ἀγείρονται.

Χαῖρε, δι' οὗ καὶ νεκροὶ ἐγείρονται.

Χαῖρε, δι' οὗ καὶ νεκροὶ ἐγείρονται.

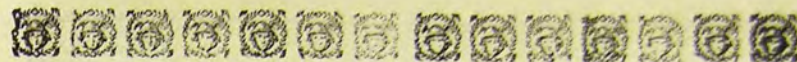
Χαῖρε, χαρὰ ὑλικῶν καὶ αὐλῶν,

Χαῖρε, ἀρὰ ἐθνικῶν καὶ βεβήλων,

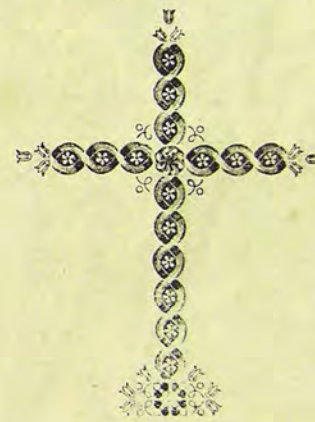
Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

« Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι, σημερον μετ' ἐμοῦ ἐσσι ἐν τῷ παραδείσῳ.
Λουκ. κγ'. 13.

Πᾶσα τάξις Ἀγγέλων κατεπλάγη ἰδοῦσα σέ, Σῦτερ, ἐν τῷ Τάφῳ ὑπνοῦντα· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα θεοπρεπῶς βλέψασα, βροτοῖς τε τὸν παράδεισον ἀνθ' ἄδου δωρησάμενον, ἔψαλλε βοῶσα· Ἀλληλουῖα.

Καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν αἰσθήσεσιν ἁφαντούσαις κτλ. Λουκ.

Ρήματα τῶν ἐν Τάφῳ καθήμενων Ἀγγέλων ἀκούσασαι μυροφόροι κόραι, ὡς Τάφου ἐξανέστης λεγόντων, ἅπασι, Σωτήρ, χάρις ἐπλήσθησαν, καὶ τούτῳ προσεφώνουν πύθω.

Χαῖρε, τὸ κῦδος θεολογίας,

Χαῖρε, ὁ πλοῦτος Σιών ἁγίας.

Χαῖρε, τῶν Ἀγγέλων θαῦμα πολυβμήνιον,

Χαῖρε, τῶν δαιμόνων τραῦμα πολυθρήνητον.

Χαῖρε, σάλπιγξ ἐκτρανώσασα εὐσεβείας τὴν ἰσχύν,

Χαῖρε, θάλασσα ποντίσασα ὁσεβείας τὴν πληρύν.

Χαῖρε, ἐν περ τὰ στίφη τῶν Ἀγγέλων κυκλοῦσι,

Χαῖρε, ἐν περ τὰ πλήθη τῶν βροτῶν προσκυνοῦσι.

Χαῖρε, δι' οὗ ὁ πεσὼν ἀνίσταται,

Χαῖρε, ἐν ᾧ ἡ Ἄγαρ ἐξίσταται,

Χαῖρε, λυτὴρ τῶν δεινῶν παθημάτων,

Χαῖρε, δοτὴρ θεϊκῶν χαρισμάτων,

Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

« Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ἁδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός,
ἐν παραδείσῳ δὲ κτλ.»

Σῶσαι θέλων ἐξ ἁδου τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος, κατήλθες τῇ
ψυχῇ μέχρι τούτου· καὶ τὰ μὲν καταχθόνια, τῇ ἀστραπῇ τῆς σῆς
θεότητος, φωτὸς ἐπλήσθησαν, οἱ δὲ ῥυσθέντες ἅπαντες οὖν προ-
φήταις καὶ δικαίοις ἔψαλλον, βοῶντες οὕτως· Ἀλληλοῦῖα.

Καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια κτλ. Ἰωάν. κ'. 4, 5.

Τάφῳ ὁ Ἰωάννης σὺν τῷ Πέτρῳ ὁρμαῖοι ἐπέστησαν πρῶτ' ἐν σκοτίᾳ, καὶ διὰ τοῦ ἐν αὐτῷ θείου φωτὸς ἰδόντες τὰ ὀθόνια, καὶ τὸ σουδάριον χωρὶς τούτων, ἔνδον κείμενα, χαρὰς πολλῆς ἐπλήσθησαν, θαυμάσαντες, καὶ πρὸς τοῦτον εἶπον.

Χαῖρε, ψυχρὰς καρδίας θερμαίνων,

Χαῖρε, ὁδοὺς πιστοῖς ὑπερφαίνων.

Χαῖρε, ὁ πληρώσας φωτὸς θείου σύμπαντα,

Χαῖρε, ὁ τρανώσας εὐσεβεῖας σήμαντρα.

Χαῖρε, ἔσοπτρον οὐράνιον θεῖον φῶς ἀντανακλῶν,

Χαῖρε, γνάσιν ὁ δωρούμενος γνώσεων θεουργικῶν,

Χαῖρε, ὁ διανοίας τῶν ἐν σκότει φωτίζων,

Χαῖρε, ὁ τὰς καρδίας τῶν ἐν δίψει ὁρσιζων,

Χαῖρε, δι' οὗ πάντα ἐκαινίσθησαν,

Χαῖρε, δι' οὗ τύποι κατηργήθησαν.

Χαῖρε, ἐν ᾧ ἐμωράνθη σοφία,

Χαῖρε, ἐν ᾧ ἐσοφίσθη μωρία.

Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

Ὁρθρίσωμεν ὁρθρου βαθέως, καὶ ἀντὶ μύρου τὸν ὕμνον προσοίσωμεν τῷ
Δεσπότη

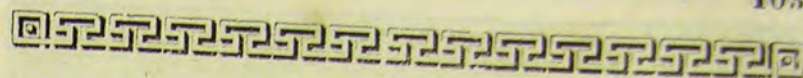

Ὑμνον ὁρθρου βαθέως σοὶ ὁρθεύοντες, Σῶτερ, προσέρομεν
θερμῶς ἀντὶ μύρων, προσκυνοῦντες φόβῳ σοῦ τὸν ζωηφόρον Τά-
φον, βασιλεῦ ἅγιε, ὃν ἔδειξας ἡμῖν πηγὴν, Λόγε, χαρίτων σου.
τοῖς σοὶ βοῶσιν· Ἀλληλούια.

Ὁρ. Εὐσέβ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Βιβλ. γ'. κή.

Φωτοφόρον σὸν Τάφον, ὑπὲρ ἥλιον, Σῦτερ, ἀνατείλαντα γῆ-
θεν, ἰδοῦτα ἐν χαρᾷ ἡ Ἑλένη, πεσοῦσα προσεκύνησε πόθῳ, καὶ
θαμβοὺς πλησθεῖσα σὲ ἀνύμνει, ἐκβοῶσα πρὸς τὸν Τάφον ταῦτα.

Χαῖρε, χαρὰ καὶ ἐλπίς τοῦ κόσμου,

Χαῖρε, τὸ φῶς ψυχῆς καὶ νοός μου.

Χαῖρε, ὁρθοδόξων βασιλέων κύχημα,

Χαῖρε, Πατριαρχῶν εὐσεβῶν στεφάνωμα.

Χαῖρε, ὅτι σὲ κηρύττουσιν εὐσεβεῖς ὁρχιερεῖς,

Χαῖρε, ὅτι σὲ δοξάζουσιν εὐλαβῶς εἰ ἱερεῖς.

Χαῖρε, κανὼν καὶ τύπος ἀρετῆς μοναζόντων,

Χαῖρε, σκέπη καὶ τύπος τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων.

Χαῖρε, στρατοῦ πιστοῦ τὸ περίφρηγμα,

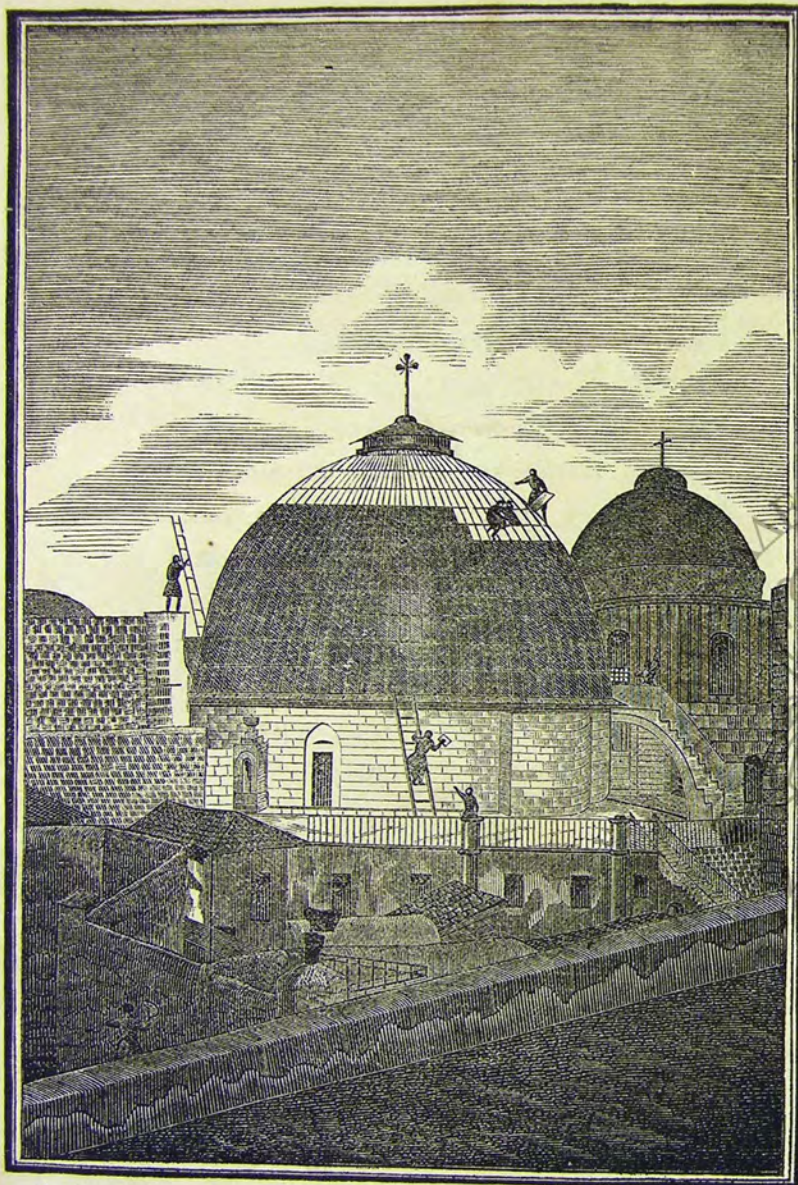
Χαῖρε, ἡμῶν πάντων τὸ ἐπήγραμμα.

Χαῖρε, νοητῆς ὁμπέλου τὸ μνῆμα,

Χαῖρε, τῆς αὐτῆς πολύκαρπον κλῆμα,

Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

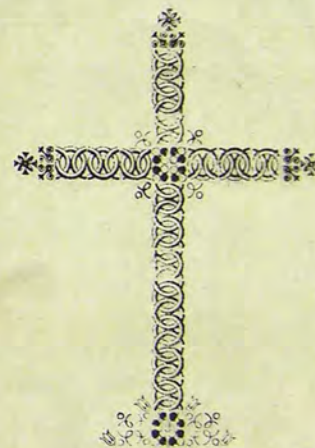

« Ἡ δὲ τοῦ βασιλέως μήτηρ Ἑλένη οἶκον εὐκτῆριον ἐν τῷ τοῦ Μνήματος τόπῳ πολυτελεῖ κατεσκεύασε, « Σωκράτης βιβλ. α. 17.

Χαίρουσα τῇ εὐρέσει σου, ὦ πάντιμε Τάρε, ἡ θεία βασιλὶς ἡ Ἑλένη, περικαλλὴ μέγιστον ναὸν περὶ σὲ ἀνικοδόμησεν· ἡμεῖς δ' οἱ κυκλοῦντές σε, τῷ ἐν σοὶ ταφέντι μέλπομεν· Ἀλλη-
λούϊα.

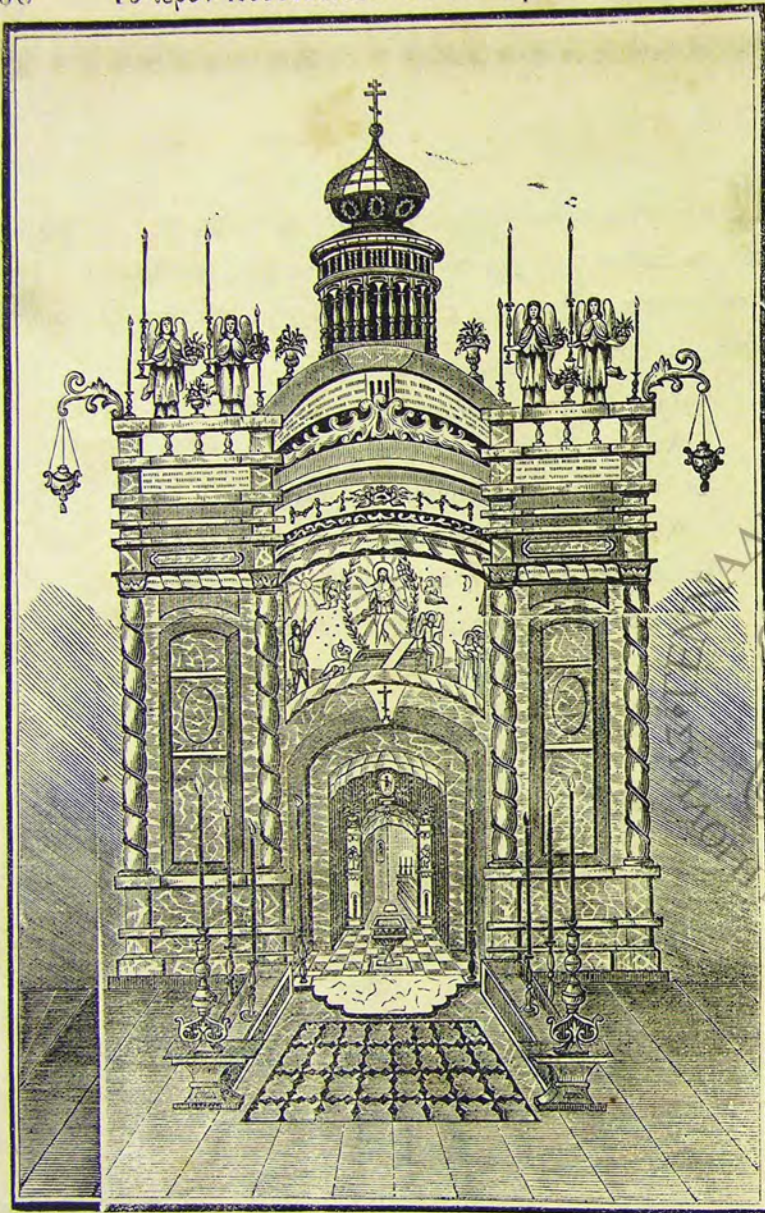
Τῷ ζωδόχῳ σου Τάφῳ παρεστῶτες οἱ ἀνάξιοι, δοξολογίαν προσφέρομεν κτλ.

Ψ ἄλλοντες γηθούσως, ἀνυμνοῦμέν σε πόθῳ, ὦ Τίτρε τοῦ Χριστοῦ φωτοδότα· ὁ γὰρ τῷ παντὶ ἀχώρητος θεάνθρωπος Κύριος, ἐν σοὶ ταφεὶς τριήμερος, ἡγήσατο, ἐδόξατο, καὶ ἅπαντας ἐδόξαζεν ἐκβοᾶν σοι οὕτω.

Χαῖρε, ἀρρήτου βουλῆς τὸ πέρας,
 Χαῖρε, ἀήτητον πιστῶν κέρα.
 Χαῖρε, θεολόγων κλεινῶν ἢ προκήρυξις,
 Χαῖρε, διδασκάλων σεπτῶν ἢ κατήχησις.
 Χαῖρε, ὅτι ὁ ἀχώρητος ἐχωρήθη ἔνδον σοῦ,
 Χαῖρε, ὅτι καὶ τριήμερος ἐξάνεστη ἀπὸ σοῦ.
 Χαῖρε, θεογνωσίας ποταμούς ὁ ἐκχέων,
 Χαῖρε, θεοσεβείας τὰς πηγὰς ὁ προχέων.
 Χαῖρε, λαῶ ἐν βαρεῖ αἰνούμενος,
 Χαῖρε, πιστῶ ἱερεῖ ὑμνούμενος.
 Χαῖρε, κλείσας ἄδου τὸ χάσμα,
 Χαῖρε, αὐτοῖς γεγονὼς καινὸν ἄσμα,
 Χαῖρε, Μνῆμα τρισόλβιον.

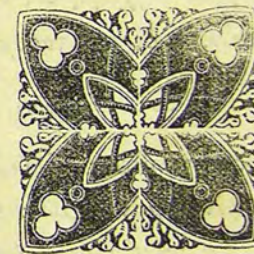
« Τὴν Ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, ἄγγελοι ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς· καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξιώσον ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν.

Θεοῦ Θεὲ Λόγε, ὁ ἀχώρητος φύει ἐν πάσῃ, ζωοδότα, τῇ κτίσει. πῶς τοῦτῳ ἐχωρήθης τῷ Τάφῳ, ἀλλ' οὖν τὰς λιτὰς ἡμῶν πρόσδεξαι, εὐσπλαγγνε, καὶ αἰωνίου λύτρωσαι κολάσεως τοὺς σοὶ βοῶντας· Ἀλληλούια.

Καὶ πάλιν τὸ, Ἄγγελοι ἀσφάτω· αἰὶ φόβῳ κυκλοῦσι.

Εἶτα τὸ Κοντάκιον, Τῷ ζωοδότῳ καὶ σεπτῷ Κυρίου Τάφῳ.

ΚΑΝΩΝ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ

εἰς τὸν πανάγιον καὶ ζωοδόχον Τάφον τοῦ Κυρίου
καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, λέγομεν τὸ, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου·
εἶτα τὸ, Θεὸς Κύριος.

Ἦχος δ'. πρὸς τὸ, τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Μετά θερμῆς καὶ εὐλαβοῦς κατανύξεως τῷ ζωοδόχῳ σου, Χριστέ,
Τάφῳ σήμερον παρίσταμαι καὶ δέομαι θερμῶς· Δέσποτα, ἐλέησον
κίμῃ τὸν πλανηθέντα, ἡμαρτον συγχώρησον, ὡς Θεὸς ἐλεήμων, μὴ
ἀποστρέψῃς σὲν δοῦλον κενόν, ὁ δι' ἐμὲ ταφὴν καταδεξάμενος.

Δόξα Πατρί. Ὁμοιον.

Μετά θερμῆς καὶ εὐλαβοῦς κατανύξεως τῷ ζωοδόχῳ σου, Χριστέ,
Τάφῳ σήμερον παρίσταμαι καὶ δέομαι θερμῶς· Δέσποτα ἐλέησον σοὺς
ἐκέτας βοῶντας, ἡμάρτομεν, συγχώρησον, ὡς Θεὸς ἐλεήμων· μὴ
ἀποστρέψῃς σοὺς δούλους κενούς, ὁ δι' ἡμᾶς ταφὴν καταδεξάμενος.

Καὶ νῦν.

Οὐ σιωπήσομέν ποτε, ζωοδότα, τὴν εὐσπλαγχνίαν σου λαλοῦντες οἱ
ἀνόητοι, ἦν πρὸς ἡμᾶς ἐξέχεας ὡς ὑπεράγαθος, σταύρωσιν καὶ θάνατον
ὑποστάς, Ἰησοῦ μου, Τάφῳ παροικήσας δὲ, ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων,
ἵνα ζωώσης φύσιν τῶν βροτῶν, νεκρωμένην τῇ συμβουλίᾳ τοῦ ὄφους.

Εἶτα, ὁ Ν'. Ψαλμός.

Ὁ Κανὼν. Ὡδὴ α'. Ἦχος πλ. β'. Ὡς ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας ὁ Ἰσραήλ.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Η φωτοφόρος λαμπρότης τοῦ Ἰησοῦ, ἐν σοὶ κατεσκήνωσε, καταυγάζουσα πιστοὺς, εὐλαβῶς ἐκ πίστεως θερμῆς, προσεγγίζοντας πρὸς σέ, Τάφε πανένδοξε.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Σὺ ἀνεδείχθης τῷ ὄντι πηγὴ ζωῆς, νεκρὸν εἰσδεξάμενος τὸν αἰζῶν Χριστὸν, τὰς ἡμετέρας ψυχὰς, νεκρωθείσας, ζωῶσαι δεόμεθα.

Δόξα.

Πανυπερσέβαστε Τάφε τοῦ Ἰησοῦ, ψυχῆς παραμύθιον, οἰκουμένης φωτισμός, καύχημα καὶ κλέος εὐσεβῶν, τοὺς προσκυνοῦντάς σε κινδύνων ἀπάλλαξον.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εξ ἀχράντων αἱμάτων σου, ὦ Ἀγνή, ἀσπόρως συνέλαβες τὸν τῶν ὅλων ποιητὴν, ταφὴν ὑποστάντα δι' ἡμᾶς, καὶ ἐξαναστάντα, καὶ κόσμον ζωώσαντα.

Ὡδὴ γ'. Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σύ.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Υπερεκπλήττομαι ἐν σοὶ, ὦ πανάγιε Τάφε, ἐννοῶν σου τὴν χάριν, ἦν ἐδέξω ἐκ Θεοῦ, ὑπερεκβλύζων πιστοῖς τὴν χρυσόρρειθρον θείαν λαμπρότητα.

Δεδοξασμένε τοῦ Χριστοῦ καὶ τρισόλβιε Τάφε, λαβὼν ἐν τοῖς σοῖς κόλποις τοῦ φωτός τὸν χορηγόν, ἐδείχθης πραγματικῶς φωτοφόρος θρόνος τοῦ Παντάνακτος.

Δεῦτε συνέλθωμεν πιστοὶ, συγκροτῆσαι χορείαν, τῷ φωτοφόρῳ νυμφίῳ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ὡς ἐκ παστάδος λαμπρᾶς, ἐκ Τάφου ἐνδόξως ἀνατείλαντι.

Θεοτοκίον.

Δὸς πανάχαρντε, καὶ ἡμῖν, ἐκ πόθου παρεστῶσι τῷ ζωοδόχῳ Τάφῳ

τοῦ σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ πολλὰν κινδύνων ἀπολύτρωσιν.

Ὁ Εἰρμός.

» Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ὑψώσας τὸ κέρας
» τῶν πιστῶν σου, ἀγαθὲ, καὶ στερεώσας ἡμᾶς ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς
» ὁμολογίας σου.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λέγει τὰς συνήθεις αἰτήσεις· καὶ μετὰ τὸ, ὅτι ἐλεήμων,
ψάλλομεν τὸ, Κάθισμα. Ἦχος α΄.

Τὸν Τάφον σου, Σωτὴρ, στρατιῶται τηροῦντες, νεκροὶ τῇ ἀστραπῇ
τοῦ ὀφθέντος Ἀγγέλου ἐγένοντο κηρύττοντος γυναιξὶ τὴν ἀνάστασιν·
σὲ δοξάζομεν, τὸν τῆς φθορᾶς καθαιρέτην· σοὶ προσπίπτομεν, τῷ
ἀναστάντι ἐκ τάφου, καὶ μόνῳ Θεῷ ἡμῶν.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μαρία τὸ σεπτὸν τοῦ Δεσπότης δοχεῖον, ἀνάστησον ἡμᾶς, πεπτω-
κότας εἰς χάος δεινῆς ἀπογνωσεως, καὶ πταισμάτων καὶ θλίψεων·
σὺ γὰρ πέφυκας ἁμαρτωλῶν σωτηρία, καὶ βοήθεια, καὶ κραταί-
α προσιτία, καὶ σῶζεις τοὺς δούλους σου.

Ἦδὴ δ΄. Χριστός μου δύναμις.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ θεοὶ ἄγγελοι περιεφρούρουν σε, λευκοφόροι ὀφθέντες ταῖς γυναξίν,
εὐαγγελιζόμενοι τὴν ἐκ νεκρῶν τοῦ Ἰησοῦ τριήμερον ἐξανάστασιν.

Ως ἄλλος ἥλιος πηγάζεις ἔλλαμψιν τοῖς πιστῶς προσιοῦσί σοι, εὐ-
κλεῶς εὐφραίνων τὰ σύμπαντα, καὶ ἀγιάζων τὰς ψυχὰς ὀρθοδόξων,
παμμακάριστε.

Τάφε πανάγιε, τίς διηγῆσεται, τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας σου δω-
ρεάς, ἃς ἔχεις, πανσέβαστε, τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ χρηματίσας
οἰκητῆριον.

Θεοτοκίον.

Δοχεῖον ἄχραντον, ναὸν πανάμωμον, κιβωτὸν παναγίαν, παρθενικὸν
τόπον ἀγιάσματος, σὲ καλλονὴν τοῦ Ἰακώβ, ὁ Δεσπότης ἐξελέξατο.

Ἦδὴ ε΄. Τῷ θεῷ φέγγει σου.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Μέγα κειμήλιον ἀληθῶς ἀνεδείχθης τοῦ κόσμου παντός, Τάφε
ὑπέρφωτε, δέομαι, ταῖς αὐγαζούσαις σου λαμπηρόσι καὶ ἐμοῦ τὴν
ἐσκοτισμένην καρδίαν καταύγασον.

Μόνη μακάριε Ἰησοῦ, δεῖξον μακαρίους καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἀναξίως
τὸν οἶκόν σου τοῦτον κατοικοῦντας, καὶ τὸν πανάγιον Τάφον σου
ἀνυμνοῦντας, καὶ σὲ δοξάζοντας.

Δοχεῖον πάμφωτον τοῦ Χριστοῦ, τὰς τῶν ὀρθρίζοντων σοι ψυχὰς
πόθῳ καταύγασον δέομαι, καὶ οὐρανίαν χάριν κατάπεμψον αὐτοῖς,
ἀπὸ τῆς ἀνωτάτης θείας λαμπρότητος.

Θεοτοκίον.

Ισχύς καὶ ὕμνησις ὁ ἐκ σοῦ, Δέσποινα τοῦ κόσμου, γεννηθεὶς καὶ
σωτηρία ἐγένετο τοῖς ἀπολλυμένοις, ἐκ τῶν τοῦ ἄδου πυλῶν ρυό-
μενος, ἐκ τάφου ἐξανιστάμενος.

Ἦδὴ ς΄. Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Ως πύρινον στῦλόν σε καθορῶμεν οἱ πιστοί, ὃ Τάφε πανσεβάσμιε,
πρὸς νομὰς ὁδηγοῦντα τοὺς εὐσεβεῖς τῆς μακαριότητος, ἧς καὶ τύ-
χοιμεν πάντες θείᾳ χάριτι.

Σκέπε, φρούρει, φύλαττε, εὐσεβεῖς προσκυνητάς, ὅσοι περ μετὰ
πίστεως παρορῶσιν ἐφόδους τῶν πειρατῶν, καὶ τόπου δυσχέρειαν,
ὅπως σε κατελθόντες περιπτύζωνται.

Ικέσιον δέησιν δέξαι, ὃ παμβασιλεῦ, τῶν θερμῶς δεομένων σου,

καὶ εἰρήνην παράσχου τῶν δυσχερῶν ἀπαλλάττων ἅπαντας, πίστει
προσιόντας τῷ θεῷ Τάφῳ σου.

Θεοτοκίον.

Νεκροῦται ὁ θάνατος, καταργεῖται καὶ φθορά, τὸ τοῦ Ἀδάμ κατά-
κριμα, τῷ καρπῷ σου, ὦ Δέσποινα, προσβαλὼν· ζῶν γὰρ ἐγέννη-
σας, ἐκ φθορᾶς λυτρουμένην τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ὁ Εἰρμός.

» Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν ὑψουμένην καθορῶν, τῶν πειρασμῶν τῷ
» κλύδωνι, τῷ εὐδίῳ λιμένι σου προσδραμὼν, βοῶ σοι ἀνάγαγε ἐκ
» φθορᾶς τὴν ζῶν μου, πολυέλεε.

Εἶτα μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς ὡς ἔθος· καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ,
Κοντάκιον. Ἦχος β'. Πρὸς τὸ, Προστασία τῶν Χριστιανῶν.

Υπερβολῇ τῆς σῆς ἀγαθότητος, Κύριε, ἐννηθρώπησας Θεὸς ὢν ἀ-
περίγραπτος, ἵνα τῆς κατάρας ἐλευθερώσῃς τὸν Ἀδάμ, καὶ ἀπαθα-
νατίσῃς ὡς ἀγαθός, εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐπαναγάγῃς λαμπρότητα, ἔ-
σπευσας εἰς ὁδύνas, εἰς πάθη καὶ ἀτιμίας, σταυρωθεὶς καὶ ταφεὶς
καὶ ἀναστὰς ἐν δόξῃ τριήμερος.

Καὶ εὐθὺς τὸ Προκείμενον.

Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἕνεκεν τῆς
δόξης τοῦ ὀνόματός σου.

Στίχος. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν.

Ὁ Ἱερεὺς, Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τὸ, Πᾶσα
πνοή. Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ ἔρχεται πρῶτ', σκο-
τίας ἐτι οὕσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ
τοῦ μνημείου. Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς
τὸν ἄλλον μαθητὴν, ὃν ἐφείλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν
Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλ-

θεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖ-
ον. Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής προέδραμε τά-
χιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύβας
βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια· οὐ μὲν τοι εἰσῆλθεν. Ἐρχεται οὖν Σίμων
Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ
τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,
οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα
τόπον. Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς
τὸ μνημεῖον. καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν· οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν Γρα-
φήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς
ἐαυτοὺς οἱ μαθηταί.

Δόξα. Ἦχος β'.

Πάτερ, Λόγε, Πνεῦμα, Τριάς ἢ ἐν μονάδι, ἐξάλειψον τὰ πλήθη
τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου πρεσβείαις, ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ πλήθη τῶν
ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχος. Ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Εἶπα, τὸ παρὸν Τροπάριον. Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Τάφε παναοίδιμε, σὺ ἀληθῶς ἀνεδείχθης Θεοῦ τοῦ παντάνακτος
παλάτιον ἐνδοξον καὶ ὑπέρφωτον, πάσης γῆς καύχημα, τῶν πιστῶν
εὐκλεια, Ἀποστόλων ἐγκαλλώπισμα, Μαρτύρων στήριγμα, πάντων
τῶν ὁσίων διάσωσμα, ἐστώτων ἢ ἀσφάλεια, καὶ τῶν πεπτωκότων
ἀνόρθωσις, κόσμου σωτηρία, καὶ πάντων τῶν ἐν σκότει φωτισμός·
υἱὸς φωτὸς ἡμᾶς ποίησον, τοὺς πίστει τιμῶντάς σε.

Ὁ Ἱερεὺς, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς ἔθος.

Τὸ, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.

Ῥδὴ ζ'. Δροσιστὸν μὲν τὴν καίμινον.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Εὐλαβῶς περιπτυσσόμενοι τὸν Τάφον σου, θαρραλυνόμενοι Ἰησοῦ,

ὀνυμνοῦμεν οἱ πιστοὶ συγκατάβασιν τὴν σὴν, πόθῳ ἀνακράζοντες
ὁμοῦ· εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Νεκρὸς ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ κατεχόμενος, Δέσποτα Χριστέ μου Ἰησοῦ,
τίθесαι συγκαταβάσεις ἐν μνήματι καινῶ, θρηνοῦντος καὶ κρᾶζοντος
θερμῶς, εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Καθαγιάσον ψυχάς τε καὶ τὰ σώματα, εὐσπλαγγνε οἰκτίρμον Ἰη-
σοῦ, τῶν σοὶ διαστελλόντων διαπόντιον ὁδὸν, καὶ δὸς μετὰ πίστεως
βοᾶν· εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Ιλαστήριον τῆς φύσεως σὺ πέφυκας, μόνῃ θεομακάριστε· τὸν ἐπ'
ὧμων γὰρ Χεροσθίμ καθήμενον Θεὸν ἀγκάλαις βασιτάζουσα βοᾶς·
εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

ᾠδὴ γ'. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Ανυμῶ, θεῖε Λόγε, τὴν συγκατάβασιν, ἥ περ ἐχρήσω δι' ἐμὲ τὸν
κατάκριτον, σάρκα προσλαβὼν, τῷ θανάτῳ παρέδωκας, ἵνα ὁθα-
νατίσης ἐμὲ τὸν τεθνεῶτα.

Τὰ οὐράνια πάντα ὑπερεκπλήττονται, νεκρὸν σε καθορῶντα, Λόγε,
ἐν μνήματι, δόξης δὲ τῆς σῆς ἐπληρώθη τὰ σύμπαντα, ὅτε ἐξανέ-
στης τριήμερος ἐκ Τάφου.

Λελαμπρυσμένε Τάφε καὶ θεοδόξαστε, πόσων ἡμῖν χαρίτων γέγο-
νας πρόξενος! ὠνέξαντές ποτε, διὰ σοῦ νῦν ζωούμεθα· ὅθεν σε τι-
μῶμεν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον.

Χρυσαιγῆς σε λυχνία προδιετύπωσε, δεξαμένην ἀφράστως φῶς τὸ
ἀπρόσιτον, γνώσει τῇ αὐτοῦ καταυγάζον τὰ πέρατα· ὅθεν σε ὑμνοῦ-
μεν, Ἀγνή, εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ δ'. Θεὸν ἀνθρώποις.

Πανάγιε Τάφε τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι.

Σὺ ὑπεδέξω νεκρὸν καὶ ἄφωνον, ὃν οὐ τολμᾷ Ἀγγέλων ἀτενίσαι τὰ
τάγματα, χαριτωθεὶς ὄντως ὡς ἄλλος οὐρανός, δόξῃ λελαμπρυσμέ-
νος, πανυπερσέβαστε Τάφε τοῦ Σωτῆρος, εὐλαβῶς σε μακαρίζομεν.

Μισθὸν ἐξ ὕψους εὐρεῖν, Πανάγιε, τοὺς εὐλαβῶς ἀσπάζομένους σε
καταξίωσον, καὶ τὰ ζιζάνια πάντα τοῦ πονηροῦ, ζίφει ἡκονημένῳ
τῆς θείας χάριτος, ταχέως ἐκκόψας, ἀβλαβεῖς ἡμᾶς συντήρησον.

Τριάς ἀμέριστε καὶ συνάναρχε, μεμερισμένη δὲ ἐν μόναις ταῖς ὑπο-
στάσεσιν, ὑπὲρ νοῦν καὶ καταληψὶν πᾶσαν κτιστὴν, Πάτερ, Λόγε,
καὶ Πνεῦμα, στήριζον ἅπαντας, τοὺς ἐν κατανύξει τὸ σὸν κράτος
μεγαλύνοντας.

Θεοτοκίον.

Ρωσθεὶς δυνάμει τῇ σῇ καὶ χάριτι, σοὶ τὴν ψόδην προθύμως ἀνα-
μέλπω, πανάμωμε· ἀλλὰ ταύτην πρόσδεξαι, Παρθένε ἀγνή, χάριν
ἀντιδιδούσα σοῦ τὴν πολύφωτον, ἐκ τῶν ἀκηράτων θησαυρῶν, θεο-
μακάριστε.

Ὁ Εἰρμός.

» Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ὁδύνατον, ὃν οὐ τολμᾷ Ἀγγέλων ἀτενίσαι
» τὰ τάγματα· διὰ σοῦ δὲ Πάναγνε· ὠράθη βροτοῖς Λόγος σεσαρ-
» κωμένος, ὃν μεγαλύνοντες, σὺν ταῖς οὐρανίαις στρατιαῖς σε μα-
» καρίζομεν.

Εἶτα, τὸ Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν.

Καὶ τὸ ἐξῆς Τροπάριον. Ἦχος πλ. β'.

Αγγελικαὶ δυνάμεις ἐπὶ τὸ μνημά σου, καὶ οἱ φυλάσσοντες ἀπ-
ενεκρώθησαν, καὶ ἴστατο Μαρία ἐν τῷ Τάφῳ, ζητοῦσα τὸ ἄχραντόν

σου σώμα· ἐσχύλευσας τὸν ἄδην, μὴ πειρασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ· ὑπήντησας τῇ Παρθένῳ, διωρούμενος τὴν ζωὴν. Ὁ ἀναστάς ἐκ τῶν νεκρῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Εἴτα ὁ Ἱερεὺς. Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθ' σου. Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν Μονὴν ταύτην. Καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἔθος. Εἴτα τὴν εὐχὴν, καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ Παναγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου ψάλλομεν τὰ παρόντα Τροπάρια.

Εἰς ἥχον πλ. δ'. πρὸς τὸ, Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.

Δεδοξασμένε Κυρίου, καὶ παμμακάριστε Τάφε, τῆς Ἐκκλησίας τὸ στέφος, καὶ εὐσεβείας τὸ κλέος, τοὺς προσκυνοῦντάς σε σκέπε, ἀπὸ παντοίων κινδύνων.

Τοὺς ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας, καταφιλοῦντάς σε σῶζε, ἀπὸ δεινῶν ἀλγηδόνων, καὶ ἐπηρείας δαιμόνων, τῇ χάριτί σου, ὦ θεῖε, καὶ παναοίδιμε Τάφε.

Εξ ὕψους πάρεχε χάριν, τοῖς ἀνυμνοῦσί σε πόθῳ, πανάγιε τοῦ Σωτήρος, καὶ θεοφώτιστε Τάφε· σὺ γὰρ νεκρὸν ὑπεδέξω, τῆς χάριτος τὸν δωτήρα.

Θεοτοκίον.

Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα, Θεοτόκε, καὶ πρὸς Θεὸν σὲ ἔχομεν προστασίαν· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα τὴν ἄμαχον, καὶ θραῦσον τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν· σοὶς ἐξαπόστειλον δούλοις, βοήθειαν ἐξ ἁγίου.

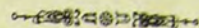
Εἴτα τὸ, Δι' εὐχῶν.

ΕΥΧΗ

εἰς τὸν πανάγιον καὶ ζωοδόχον

ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἡ ἀρχιζωὸς τοῦ Πατρὸς σοφία καὶ δύναμις, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ὁ διὰ τῆς σῆς ἀφάτου ἐνανθρωπήσεως φωτίσας ἡμᾶς ἐσκοτισμένους τῇ ἀμαρτίᾳ, καὶ ἀπαθανατίσας νεκρωμένους τῇ πονηρᾷ συμβουλίᾳ τοῦ ὄφους· ὁ σταυρικὸν καὶ ἐπονείδιστον θάνατον δι' ἡμᾶς ἐν σαρκὶ ὑπομείνας· ὁ ἐν μνήματι καινῶ ὑπὸ τοῦ εὐσχήμονος Ἰωσήφ ταφῆναι καταδεξάμενος, καὶ τριήμερος ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι ἐν δόξῃ εὐδοκήσας, ὡς Θεὸς παντοδύναμος, ἵνα τὴν πεπτωκυῖαν φύσιν ἡμῶν συνεγείρῃς τῇ τριήμερῳ ἐγέρσει σου· ὁ τὸν πανάγιον καὶ ζωοδόχον σου Τάφον ὑπεραυγάσας τῇ ὑπερφύτῳ δόξῃ σου, εἰς μαρτύριον τῆς τριήμερου καὶ ἐνδόξου σου ἀναστάσεως· ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἀναξίων δούλων σου, καὶ συγχωρήσας ἡμῖν τὰ ἐκαύσια καὶ ἀκούσια ἁμαρτήματα, τείχισον ἡμᾶς ἁγίοις Ἀγγέλοις σου· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ἔκτεινον πᾶσιν ἡμῖν χεῖρα βοηθείας. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν περιεστώτων προσκυνητῶν τοῦ παναγίου καὶ ζωοδόχου σου Τάφου, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἐμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον, τὰ νήπια ἐκθρεψον, τὴν νεότητά παιδαγωγήσον, τοῖς πλέουσιν σύμπλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον, τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, χηρῶν πρόστηθι, ὀρφανῶν ὑπεράσπισον, δὸς πᾶσι τὰ πρὸς

σωτηρίαν αἰτήματα, Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως αἰωνίου κεκοιμημένων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα καὶ ὀνόματα αὐτῶν ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἐν κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν παραδείσῳ τρυφῆς. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου παντὸς τοῦ λαοῦ σου, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου, καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος. Σὺ γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

